



ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

EU SILC 2017

Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia

Demografia
a sociálne štatistiky

2018

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Kód: 070218
Okruh: Demografia a sociálna štatistika
Dátum: júl 2018

EU SILC 2017 Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia

EU SILC 2017 Poverty indicators
and social exclusion

Sekcia sociálnych štatistík a demografie
Generálna riaditeľka sekcie: Ľudmila Ivančíková
Odbor štatistiky životnej úrovne obyvateľstva
Kontaktná osoba: Róbert Vlačuha, tel. + 421/2/50 23 62 09

2018

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia vybraných údajov Štatistického úradu SR je dostupný na internetovom portáli www.statistics.sk. Všetky upresnenia termínov za kategóriu Životné podmienky sú zverejnené na uvedenom internetovom portáli vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

Calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR is available on the Internet portal www.statistics.sk. All amendments of deadlines for the category of Living conditions are published on the given Internet portal in advance.

Autori publikácie: Róbert Vlačuha
Yvona Kováčová

Grafická úprava obálky: Kristína Vargová

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Informačný servis

Miletičova 3

824 67 Bratislava

tel. +421/2/50 23 63 35, +421/2/50 23 63 39

e-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

ISBN 978-80-8121-624-4 (online)

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

ÚVOD <i>INTRODUCTION</i>	5
1. Chudoba a meranie chudoby <i>Poverty and measurement of poverty</i>	7
2. Vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia založené na prierezovej zložke EU SILC 2017 <i>Selected indicators of poverty and social exclusion based on cross-sectional component of EU SILC 2017</i>	9
2.1 Hranica rizika chudoby, ilustratívne hodnoty <i>At-risk-of-poverty threshold, illustrative values</i>	9
2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch <i>At-risk-of-poverty rate after social transfers</i>	10
2.3 Miera materiálnej a závažnej materiálnej deprivácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby <i>Material and severe material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status</i>	17
2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity <i>Low work intensity rate</i>	20
2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia <i>Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender</i>	21
2.6 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu <i>Inequality of income distribution: S80/S20 income quintile share ratio</i>	22
2.7 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient <i>Inequality of income distribution: Gini coefficient</i>	23
2.8 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia <i>At-risk-of-poverty rate before social transfers by selected age groups and by gender</i>	24
2.9 Relatívny prepád mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia <i>Relative median at-risk-of-poverty gap by selected age groups and by gender</i>	27
2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vekových skupín a pohlavia <i>At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender</i>	28
3. Stratégia Európa 2020 a jej ciele <i>The Europe 2020 Strategy and its targets</i>	30
3.1 Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia <i>Aggregate indicator of poverty or social exclusion</i>	31
ZÁVER <i>CONCLUSION</i>	36

GRAFY
CHARTS

TEMATICKÉ MAPY
MAPS

ÚVOD

Publikácia „EU SILC 2017 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia“ poskytuje prehľad o základných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, pre ktoré je zdrojom dát výberové štatistické zisťovanie EU SILC 2017 (UDB 21/05/2018).

Už od roku 2005 Štatistický úrad Slovenskej republiky realizuje na Slovensku výberové zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC). Ide o harmonizované zisťovanie členských štátov EU, ktorého úlohou je zabezpečiť produkciu pravidelných, včasných a kvalitných údajov o príjmoch, chudobe a sociálnom vylúčení. Zisťovanie EU SILC sa stalo zdrojovou základňou pre analýzy životnej úrovne obyvateľstva, ako i pre koncepčné zámery a prijímanie opatrení smerujúcich k zvyšovaniu kvality života občanov SR. Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia prezentované v tejto publikácii sú jedným z hlavných výstupov z tohto zisťovania. Dokumentujú úroveň a štruktúru chudoby na národnej úrovni a zároveň sú podkladom pre analýzy o chudobe a sociálnom vylúčení v rámci krajín Európskej únie. Na národnej úrovni nám zistené údaje umožňujú sledovať chudobu a sociálne vylúčenie z viacerých aspektov a dimenzií – z hľadiska vývoja chudoby v čase, z hľadiska zloženia domácností, ale aj z hľadiska zdravia, vzdelania a pod.

Prvá kapitola publikácie je zameraná na priblíženie konceptu chudoby a sociálneho vylúčenia. Jej súčasťou sú aj definície celkového hrubého, disponibilného a ekvivalentného príjmu domácností a definícia veku osôb.

Druhá kapitola je členená na niekoľko podkapitol, v ktorých sú analyzované jednotlivé vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia v rôznych členeniach. Pre komplexnejšie pochopenie dopadov chudoby a sociálneho vylúčenia sú indikátory doplnené o analýzu príjmových nerovností a materiálnej deprivácie (pocit nedostatčného uspokojenia potrieb domácnosti a jej členov).

Tretia kapitola publikácie stručne popisuje hlavné ciele stratégie Európa 2020, ktoré určujú smer vývoja hospodárstva EÚ do roku 2020. Napĺňanie týchto cieľov sa monitoruje prostredníctvom merateľných ukazovateľov (indikátorov). Jeden zo

INTRODUCTION

Publication „EU SILC 2017 – Poverty Indicators and Social Exclusion“ provides summary on basic indicators of poverty and social exclusion, for which the sample statistical survey EU SILC 2017 (UDB 21/05/2018) is data source.

Since 2005, the Statistical Office of the Slovak Republic has carried out sample survey on income and living conditions of households (EU SILC) in Slovakia. It is harmonized survey within EU Member States with the goal to ensure production of regular, timely and high quality data on income, poverty and social exclusion. EU SILC survey has become basic source for analyses of living standards of population and also for conceptual plans and taking measures towards improving quality of life of Slovak population. Poverty and social exclusion indicators presented in this publication are one of the main outputs from mentioned survey. They document level and structure of poverty at the national level and they are the basis for the analysis of poverty and social exclusion within the EU countries at the same time. At the national level, the collected data allow us to monitor poverty and social exclusion from many aspects and dimensions - in terms of the development of poverty over time, in terms of household structure, but also in terms of health, education, etc.

The first chapter of publication is aimed at introduction to concept of poverty and social exclusion. Definitions of total gross, disposable and equivalised household income and definition of age of persons are also its part.

The second chapter is divided into several subheads, in which individual selected indicators of poverty and social exclusion are analyzed in various breakdowns. For more complex comprehension of impacts of poverty and social exclusion, indicators are supplemented by analysis of income inequalities and material deprivation (feeling of inadequate satisfaction of household and household members' needs).

The third chapter briefly describes main targets of the Europe 2020 Strategy, which determine the trend of economic development by 2020. Meeting these targets is monitoring through measurable indicators. One of these strategic targets relates directly to

strategických cieľov sa týka priamo problematiky chudoby a na meranie tohto cieľa bol zavedený agregovaný indikátor chudoby a sociálneho vylúčenia. A práve v podkapitole 3.1 sú analyzované výsledky uvedeného indikátora na základe údajov zo zisťovania EU SILC 2017.

Súčasťou publikácie je aj príloha s grafmi a mapami vybraných ukazovateľov miery rizika chudoby, materiálnej deprivácie a príjmovej nerovnosti.

poverty issue and for measuring this target there was established aggregate indicator of poverty and social exclusion. And just in subchapter 3.1 are analyzed the results of mentioned indicator based on data from EU SILC 2017.

The part of publication is charts and maps, which are aimed at selected indicators of at-risk-of-poverty rate, material deprivation and income inequality.

1. Chudoba a meranie chudoby

Chudoba a sociálne vylúčenie sú javy mnohodoménové. Tak ako neexistuje jediná, alebo správna definícia chudoby, neexistuje ani jediný všeobecne prijatý spôsob jej merania. Každé meranie chudoby znamená, že meriame len určitý koncept chudoby.

Existuje viacero konceptov chudoby ako napríklad: absolútny a relatívny, priamy a nepriamy, objektívny a subjektívny koncept. V tejto publikácii sa zameriame na analýzu medzinárodne definovaných a porovnateľných indikátorov chudoby a sociálneho vylúčenia, ktoré vychádzajú z ekvivalentného disponibilného príjmu domácností zadaného v zisťovaní EU SILC. Tieto indikátory merajú nasledujúce koncepty chudoby:

- *relatívny koncept* - relatívna miera chudoby vychádza z hodnotenia (porovnania) príjmov k určitej strednej hodnote, v našom prípade k národnej hranici chudoby,
- *nepriamy koncept* - meranie chudoby sa realizuje prostredníctvom disponibilného príjmu domácností, pričom sa neberú do úvahy výdavky domácností,
- *objektívny koncept* - hranica chudoby sa nestanovuje subjektívne na základe skúseností a odpovedí jednotlivých členov domácností, ale sa stanovuje na základe nezávislých a objektívne vybraných kritérií.

Obdobie, za ktoré sa zisťujú príjmy používané pri výpočte indikátorov (*príjmové referenčné obdobie*), je kalendárny rok predchádzajúci roku zisťovania, t. j. pre zisťovanie EU SILC 2017 predstavovalo príjmové referenčné obdobie kalendárny rok 2016.

Celkový hrubý príjem domácnosti, definovaný v zisťovaní EU SILC, zahŕňa príjem všetkých členov domácnosti a zložky príjmu, ktoré boli sledované na úrovni domácnosti. Obsahuje: príjem zo zamestnania (hrubý peňažný príjem zo zamestnania a jemu blízky príjem), príjem z využívania služobného auta, hrubé peňažné zisky alebo straty zo samostatne zárobkovej činnosti (vrátane honorárov), príjem z majetku (príjem z prenájmu majetku alebo pozemku a úroky, dividendy, zisk z kapitálových investícií do neregistrovaného podniku), bežne prijaté transfery ako sú sociálne dávky (rodinné dávky a príspevky vyplácané rodinám s deťmi, príspevky na bývanie, podpora v nezamestnanosti, starobné dávky, dávky pre pozostalých, nemocenské dávky, dávky v invalidite, sociálne vylúčenie inde neklasifikované),

1. Poverty and measurement of poverty

Poverty and social exclusion are multidimensional phenomena. As not the only one or right definition of poverty exists, nor the only one generally approved method for measurement of poverty exists. Each measurement of poverty means that we measure only some poverty concept.

Various poverty concepts exist such as: absolute and relative, direct and indirect, objective and subjective concept. In this publication we aim at analysis of internationally defined and comparable indicators of poverty and social exclusion, which are based on equalised disposable household incomes defined for EU SILC survey. These indicators measure following poverty concepts:

- *relative concept* - relative at-risk-of-poverty rate is based on evaluation (comparison) of incomes to relevant mean value, in our case to national poverty threshold,
- *indirect concept* - measurement of poverty is realized through disposable household incomes, where household expenditures are not taken into account,
- *objective concept* - poverty threshold is not set up subjectively on the base of experience and responses of individual household members, but is done on the basis of independent and objectively selected criteria.

Period, which is used for incomes in calculation of indicators (*income reference period*) is calendar year preceding the year of the survey, i.e for EU SILC 2017 income reference period was calendar year 2016.

Total gross household income, defined in EU SILC survey, includes gross personal income components for all household members and gross income components observed at household level. It comprises of: employee income (gross employee cash or near cash income), benefit from using company car, gross cash benefits or losses from self-employment (including royalties), income from property (income from rental of a property or land and profit from capital investments in unincorporated business), regular transfers received, such as social benefits (family/children related allowances, housing allowances, unemployment benefits, old-age benefits, survivor' benefits, sickness benefits, disability benefits, social exclusion not elsewhere classified), education-related allowances, income received by people aged

príspevky na vzdelanie, príjem osôb mladších ako 16 rokov a pravidelné prijaté peňažné transfery medzi domácnosťami.

Celkový disponibilný príjem domácnosti je definovaný ako hrubý príjem domácnosti, od ktorého sú odpočítané pravidelné dane z majetku, pravidelné platené transfery medzi domácnosťami (napr. výživné, pravidelná peňažná pomoc iným domácnostiam) a dane z príjmu a príspevky na sociálne poistenie.

Ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti je disponibilný príjem domácnosti vydelený ekvivalentnou veľkosťou domácnosti. Pre výpočet ekvivalentnej veľkosti domácnosti sa v zisťovaní EU SILC používa tzv. modifikovaná OECD škála, na základe ktorej je každému prvému dospelému členovi domácnosti priradený koeficient 1, každému druhému a ďalšiemu dospelému členovi domácnosti a 14-ročným a starším osobám koeficient 0,5 a každému dieťaťu mladšiemu ako 14 rokov koeficient 0,3. Takto vypočítaný ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti je následne priradený každej osobe v rámci domácnosti.

Vek osôb je definovaný ako vek, ktorý osoba dosiahla ku koncu príjmového referenčného obdobia. Pre zisťovanie EU SILC 2017 je to k 31. decembru 2016.

under 16 years old and regular inter-household cash transfers received.

Total disposable household income is defined as gross household income minus regular taxes on wealth, regular inter-household cash transfer paid (e.g. alimonies, regular cash support to other households) and tax on income and social insurance contributions.

Equivalised disposable household income is disposable household income divided by equivalised household size. For calculation of equivalised household size, modified OECD scale is used in EU SILC survey, on the base of which coefficient 1 is assigned to each first adult household member, coefficient 0.5 to each second and other adult household member and 14 years old and over persons and coefficient 0.3 to each child below 14 years. This calculated equivalised disposable household income is then assigned to each person within household.

Age of persons is defined as the age reached by person at the end of income reference period. For EU SILC 2017 it is up to December 31-st 2016.

2. Vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia založené na prierezovej zložke EU SILC 2017

2. Selected indicators of poverty and social exclusion based on cross-sectional component of EU SILC 2017

2.1 Hranica rizika chudoby, ilustratívne hodnoty

Hranica rizika chudoby je stanovená ako 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu. Hodnota hranice rizika chudoby sa uvádza v PKS (parita kúpnej sily)¹ a v EUR. Hodnota je vyjadrená za nasledovné ilustratívne typy domácností:

- domácnosť jednotlivca,
- domácnosť dvoch dospelých s dvoma závislými deťmi vo veku do 14 rokov.

Pre účely indikátora je závislé dieťa definované ako:

- člen domácnosti vo veku menej ako 18 rokov,
- člen domácnosti vo veku 18 až 24 rokov, ktorý je ekonomicky neaktívny a žije v domácnosti s aspoň jedným rodičom.

2.1 At-risk-of-poverty threshold, illustrative values

The at-risk-of poverty threshold is set at 60 % of the national median equivalised disposable income. The value of the at-risk-of-poverty threshold is expressed in PPP (purchasing power parity)¹ and in EUR. The value is expressed for following illustrative household types:

- single person household,
- household with 2 adults with two dependent children under 14 years old.

For purposes of this indicator, dependent child is defined as:

- household member aged less than 18 years old,
- household member aged 18 to 24 years old, who is economically inactive and living with at least one parent.

Tab. 2.1 Hranica rizika chudoby (ilustratívne hodnoty) EU SILC 2017 - ročná suma

At-risk-of- poverty threshold (illustrative values) EU SILC 2017 - annual amount

Hranica rizika chudoby	Domácnosť jednotlivca <i>Single person household</i>		Domácnosť 2 dospelých s 2 deťmi do 14 rokov <i>2 adults household, 2 children aged under 14</i>		At-risk-of-poverty threshold
	PKS/PPP	Eur	PKS/PPP	Eur	
Celková ročná suma	6 475	4 310	13 597	9 051	Total annual amount

Celková ročná hranica rizika chudoby vypočítaná z EU SILC 2017 bola pre jednočlennú domácnosť 4 310 Eur, čo predstavuje sumu približne 359 Eur na mesiac. Medziročný nárast samotnej hranice chudoby pre tento typ domácnosti predstavoval približne 11 Euro na mesiac. Pre domácnosť 2 dospelých s 2

Total annual at-risk-of-poverty threshold calculated from EU SILC 2017 was in the case of single person household 4 310 Eur, what means the sum nearly 359 Eur per month. Year-to-year increase of at-risk-of-poverty threshold was approximately 11 Euro per month. For household comprised of 2 adults

¹ Parita kúpnej sily (PKS) predstavuje menové prepočítavacie koeficienty, pomocou ktorých sa hospodárske ukazovatele vyjadrené v národných menách konvertujú na umelo vytvorenú spoločnú menovú jednotku nazývanú ako štandard kúpnej sily, ktorý eliminuje efekty rozdielnej cenovej úrovne medzi krajinami. Parita kúpnej sily sa vypočítava na základe cien a objemov predaja tovarov, ktoré sú vzájomne porovnateľné a reprezentatívne pre krajiny zahrnuté do porovnania. Základom pre výpočet je Európsky porovnávací program (ECP), na ktorom sa zúčastňujú národné štatistické úrady vrátane ŠÚ ŠR.

Purchasing power parity (PPP) represents currency conversion rates that convert economic indicators expressed in national currencies to a common currency standard named purchasing power standard, which eliminates effects of different price levels among countries. Purchasing power parity is calculated on the base of prices and volume of sale of goods, which are comparable each other and representative for countries concerned in comparison. Basis for calculation is European Comparison Programme (ECP), where national statistical offices including the Statistical Office of Slovak Republic take part in.

deťmi do 14 rokov bola celková ročná hodnota hranice rizika chudoby na úrovni 9 051 Eur, čo pre tento typ domácnosti predstavovalo priemerne 754 Eur na mesiac. V porovnaní s predchádzajúcim rokom išlo o nárast 3,3 % (v absolútnom vyjadrení približne 24 Eur na mesiac).

with 2 children aged under 14 years old, total annual amount of at-risk-of-poverty threshold was 9 051 Eur, what for this type of household meant 754 Eur per month in average. Compared to previous year it was increase by 3.3 % (in absolute values approximately 24 Eur per month).

2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch

Miera rizika chudoby predstavuje podiel osôb (v percentách) v celkovej populácii, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby (60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu).

Indikátor miera rizika chudoby po sociálnych transferoch ovplyvňuje množstvo faktorov. Za najvýznamnejšie faktory môžeme vo všeobecnosti považovať regionálne hľadisko, vek, pohlavie, typ domácnosti, pracovná intenzita domácnosti, najčastejší status ekonomickej aktivity, vlastnícky vzťah k obydlíu. V tejto časti sa zameriame na analýzu miery rizika chudoby podľa všetkých vyššie spomínaných faktorov.

Podľa EU SILC 2017 bolo rizikom chudoby ohrozených 12,4 % obyvateľov Slovenska (približne 650 tisíc osôb). V porovnaní s predchádzajúcim rokom nastal mierny pokles - o 0,3 percentuálne body (p.b.). Detailnejšie výsledky zisťovania EU SILC 2017 vo všeobecnosti potvrdzujú síce mierny, ale predsa len pozitívny trend vo vývoji chudoby na Slovensku.

Je známe, že Slovensko sa dlhodobo zaraďuje medzi krajiny s výraznými hospodárskymi a sociálnymi rozdielmi medzi regiónmi. Nerovnomernosť medzi jednotlivými krajinami Slovenska súvisí predovšetkým s rôznym ekonomickým rozvojom regiónov. Problémy chudobnejších krajov sa prehľbujú aj v dôsledku nedostatočne rozvinutej infraštruktúry, slabej dopravnej siete, menej sa rozvíjajúceho podnikateľského prostredia a nižšej vzdelanostnej úrovne časti obyvateľstva.

Tieto regionálne disparity medzi jednotlivými krajinami môžeme sledovať aj v miere rizika chudoby po sociálnych transferoch. V predchádzajúcich rokoch bola najvyššia chudoba v Prešovskom kraji. Ak zohľadníme národnú hranicu rizika chudoby môžeme jednotlivé kraje z hľadiska výšky miery rizika chudoby rozdeliť do 3 skupín. Najvyššia miera rizika chudoby bola zaznamenaná v Prešovskom a Košickom kraji

2.2 At-risk-of-poverty rate after social transfers

The at-risk-of poverty rate is defined as the percentage of persons in the total population with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold (60 % of the national median equivalised disposable income).

Indicator the at-risk-of poverty rate after social transfers is influenced by many factors. Generally as the most important factors we can consider regional aspect, age, gender, household type, the most frequent activity status, accommodation tenure status. In this part of publication we will aim at analysis of at-risk-of-poverty rate by all factors mentioned above.

According to EU SILC 2017 there were 12.4 % of population in Slovakia at-risk-of-poverty (more than 650 thousand persons). In comparison with the previous year, there was a slight decrease - by 0.3 percentage point (pp). Detailed results of EU SILC 2017 generally confirmed although modest but still positive trends in the development of poverty in Slovakia.

It is known, that Slovakia has long been one of the countries with significant economic and social disparities between regions. Irregularity between individual regions of Slovakia is mainly due to with different economic development of regions. Problems of the poorer regions has deepened as a result of insufficiently developed infrastructure, poor transport network, less evolving business environment and lower educational level of the population.

These regional disparities between regions can be seen also within the at-risk-of-poverty rate after social transfers. In the previous years the highest poverty was in the region of Prešov. If we taking into account the national poverty line we can divide individual regions into 3 groups in terms of level of the at-risk-of-poverty rate. The highest at-risk-of-poverty rate was recorded in the regions of Prešov and Košice

(18,1 % a 15,5 %). Druhú skupinu tvoria Banskobystrický a Žilinský kraj, kde je miera rizika chudoby mierne vyššia ako je úroveň SR. Najmenej ohrozeným krajom z hľadiska chudoby naďalej zostáva Bratislavský kraj, kde miera rizika chudoby bola na úrovni 4,6 %. Pod úrovňou SR boli aj všetky tri kraje západného Slovenska - Nitriansky, Trnavský a Trenčiansky kraj (12,1 %, 9,8 % a 7,7 %). Z hľadiska medzoročného porovnania miera rizika chudoby klesla u všetkých krajov s výnimkou Trnavského a Košického, kde došlo k rastu. Najväčší pokles miery rizika chudoby bol v Nitrianskom a Banskobystrickom kraji (2,5 p.b. a 1,1 p.b.).

(18.1 % and 15.5 %). The second group is represented by regions Banská Bystrica and Žilina, where the poverty rate is slightly higher than is the level of SR. The region of Bratislava remains at least vulnerable region in terms of poverty, where at-risk-of-poverty rate was at level 4.6 %. Below the level of the SR there were also all three regions of Western Slovakia - regions of Nitra, Trnava and Trenčín (12.1 %, 9.8 % and 7.7 %). In terms of year on year comparison at-risk-of-poverty rate decrease in all regions excluding the regions of Trnava and Košice, where there was a increase. The largest decrease at-risk-of-poverty rate was in the region of Nitra and Banská Bystrica (2.5 pp and 1.1 pp).

Tab. 2.2.1 Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov
At-risk-of- poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
SR	12,4	SR
Bratislavský kraj	4,6	Region of Bratislava
Trnavský kraj	9,8	Region of Trnava
Trenčiansky kraj	7,7	Region of Trenčín
Nitriansky kraj	12,1	Region of Nitra
Žilinský kraj	13,7	Region of Žilina
Banskobystrický kraj	14,2	Region of Banská Bystrica
Prešovský kraj	18,1	Region of Prešov
Košický kraj	15,5	Region of Košice

Vek a pohlavie sú faktory, ktoré môžu výraznou mierou vplývať na mieru rizika chudoby.

Age and gender are factors that can have significantly influence on at-risk-of-poverty rate.

Z hľadiska pohlavia zostáva ohrozenie rizikom chudoby približne na rovnakej úrovni (podiel žien ohrozených rizikom chudoby bol o 0,1 p. b. nižší ako u mužov). Najvýraznejšie sa rodová disparita prejavila vo vekovej kategórii 65 roční a starší. V tejto vekovej skupine boli ženy 1,7-násobne častejšie vystavené riziku chudoby ako muži. Taktiež vo vekovej kategórii 50-64 roční sa prejavila rodová disparita., keď v roku 2017 bol zaznamenaný rozdiel medzi mužmi a ženami, ktorý bol 2,6 p.b.

In terms of gender at-risk-of-poverty remains approximately at the same level (percentage of women at-risk-of-poverty was by 0.1 pp lower than in case of men). Gender disparity was the most significant in age group of 65 years old and over. In this age category women were 1.7 fold more frequently exposed at-risk-of-poverty than men. The gender disparity was showed also in the age group of 50-64 years., when In 2017 there was recorded the difference between men and women, which was 2.6 pp.

Z hľadiska veku môžeme povedať, že deti sú vystavené vyššiemu riziku chudoby ako dospelé a staršie osoby. Osoby vo veku 0-17 rokov celkovo tvoria najzraniteľnejšiu vekovú skupinu. Ich miera rizika chudoby bola na úrovni 19,9 % a bola odrazom príjmovej situácie domácnosti, v ktorej dieťa žilo.

In terms of age we can say that children are more at-risk-of-poverty than adult and elderly people. Generally, persons aged 0-17 years represent the most vulnerable age group. Their at-risk-of-poverty rate was at the level 19.9 % and was reflection of income situation of households in which the child lived.

Tab. 2.2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa vekových skupín a pohlavia
At-risk-of-poverty rate after social transfers by selected age groups and by gender

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
Celková populácia		Total population
spolu	12,4	total
muži	12,4	male
ženy	12,3	female
Veková skupina 0 – 17 roční		Age group 0 – 17 years old
spolu	19,9	total
Veková skupina 18 – 24 roční		Age group 18 – 24 years old
spolu	14,5	total
muži	12,6	male
ženy	16,5	female
Veková skupina 25 – 49 roční		Age group 25 - 49 years old
spolu	11,8	total
muži	11,4	male
ženy	12,3	female
Veková skupina 50 - 64 roční		Age group 50 - 64 years old
spolu	9,6	total
muži	10,9	male
ženy	8,3	female
Veková skupina 65 roční a starší		Age group 65 years old and over
spolu	6,9	total
muži	4,9	male
ženy	8,3	female

Deti boli dvojnásobne viac ohrozené rizikom chudoby v porovnaní so staršími osobami z vekovej skupiny 50-64 roční a pri 65 ročných a starších bol tento rozdiel takmer trojnásobný. Vo všetkých vekových skupinách sme oproti minulému roku zaznamenali mierny pokles miery rizika chudoby (okrem vekovej skupiny 65 roční a starší).. Vo všeobecnosti môžeme však konštatovať, že s rastúcim vekom podiel osôb ohrozených rizikom chudoby postupne klesá.

Ďalším z významných faktorov vplyvajúcim na mieru rizika chudoby je typ domácnosti.

V kategórii domácnosti bez závislých detí boli najviac ohrozenou skupinou jednočlenná domácnosť pozostávajúca z osoby vo veku do 65 rokov (25,8 %). U jednočlenných domácností boli častejšie vystavení riziku chudoby muži (25,1 %) ako ženy (14,5 %).

Children were twofold more at-risk-of-poverty compared to the persons belonging to age group of 50 -64 years old and at persons age 65 years and over, this difference was nearly threefold.. We recorded a slight decrease in at-risk-of-poverty rate in all age groups compared to last year (except age group 65 years old and over). However, in general we can state, that the proportion of persons at- risk-of-poverty has gradually decreased when getting older.

Other of very important factors, which influence at-risk-of-poverty rate, is household type.

In category of households without dependent children, the most vulnerable group represented one adult household aged under 65 (25.8 %). In the case of one adult households, men (25.1 %) were more often at-risk-of-poverty than women (14.5 %).

U domácností bez závislých detí výsledky zo zisťovania EU SILC 2017 poukazujú na skutočnosť, že na mieru rizika chudoby významne vplýva počet členov domácnosti. Domácnosť jednotlivca je vo všeobecnosti z pohľadu disponibilných príjmov oveľa zraniteľnejším typom ako domácnosti, ktoré pozostávajú z vyššieho počtu dospelých členov.

According to EU SILC 2017 results for households without children point out that number of household members has evident influence on at-risk-of-poverty rate. One adult household is generally in term of disposable incomes much more vulnerable household type than households, which comprise of more than one adult member.

Tab. 2.2.3 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa typu domácnosti
At-risk-of-poverty rate after social transfers by household type

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
SR	12,4	SR
Domácnosť bez závislých detí	7,6	Household without dependent children
Domácnosť jednotlivca vo veku < 65 rokov	25,8	One adult household aged < 65 years old
Domácnosť jednotlivca vo veku 65 +	11,9	One adult household aged 65 +
Domácnosť jednotlivca - muž	25,1	Single - male
Domácnosť jednotlivca - žena	14,5	Single - female
Domácnosť 2 dospelých, obaja vo veku < 65 rokov	7,2	2 adults household, both aged < 65 years old
Domácnosť 2 dospelých, aspoň jeden z nich vo veku 65 +	4,0	2adults household, at least oneaged 65 +
Domácnosti so závislými deťmi	16,2	Households with dependent children
Domácnosť 1 rodiča aspoň s 1 závislým dieťaťom	37,3	Single parent household with at least 1 child
Domácnosť 2 dospelých s 1 závislým dieťaťom	9,8	2 adults household with 1 dependent child
Domácnosť 2 dospelých s 2 závislými deťmi	14,7	2 adults household with 2 dependent children
Domácnosť 2 dospelých s 3 + závislými deťmi	35,4	2 adults household with 3+ dependent children

Z kategórie domácnosti so závislými deťmi sú z pohľadu miery rizika chudoby najviac ohrozenou skupinou domácnosti jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom, t. j. neúplné domácnosti (37,3 %) Ďalšou rizikovou skupinou sú domácnosti s dvoma dospelými a s tromi a viac závislými deťmi (35,4 %). Môžeme konštatovať, že vyšší počet závislých detí v domácnosti a rovnako absencia ďalšieho dospelého člena v prípade neúplných domácnosti vedie k tomu, že sa tieto typy domácností častejšie dostávajú do rizika chudoby.

Domácnosti so závislými deťmi boli na Slovensku celkovo viac vystavené riziku chudoby (16,2 %) ako domácnosti bez závislých detí (7,6 %), a to viac ako dvojnásobne. Medziročne však miera chudoby vzrástla v domácnostiach bez závislých detí o 0,4 p. b. a naopak v domácnostiach so závislými deťmi klesla o 1,0 p. b.

From category of households with dependent children there are the most vulnerable household type in term of at-risk-of-poverty rate single parent households with at least one dependent child, i.e. incomplete households (37.3 %). Other vulnerable group represents households with two adults and three and more dependent children (35.4 %). We can say that higher count of dependent children living in households and also absence of other adult member in the case of incomplete households leads to situation that these household types are more often at-risk-of-poverty.

In Slovakia, households with dependent children were generally more at risk of poverty (16.2 %) than households without dependent children (7.6 %), namely more than twofold. But poverty rate in households without dependent children increased year-to-year by 0.4 pp and in households with dependent children decreased by 1.0 pp.

Tab. 2.2.4 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity a podľa pohlavia (osoby vo veku 18 rokov a viac)

At-risk-of-poverty rate after social transfers by most frequent activity status and by gender (persons aged 18 years old and over)

<i>v %</i>		<i>in %</i>
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
Pracujúci		In work
spolu	6,3	<i>total</i>
muži	6,8	<i>male</i>
ženy	5,8	<i>female</i>
Nepracujúci		Not at work
spolu	16,7	<i>total</i>
muži	17,3	<i>male</i>
ženy	16,4	<i>female</i>
z toho		of which
nezamestnaní		unemployed
spolu	49,2	<i>total</i>
muži	53,2	<i>male</i>
ženy	45,1	<i>female</i>
dôchodcovia		retired
spolu	7,6	<i>total</i>
muži	6,2	<i>male</i>
ženy	8,6	<i>female</i>
iné neaktívne osoby		other inactive persons
spolu	19,6	<i>total</i>
muži	17,0	<i>male</i>
ženy	21,0	<i>female</i>

Najčastejší status ekonomickej aktivity je definovaný ako status, ktorý jednotlivec uviedol vo viac ako polovici z celkového počtu mesiacov v príjmovom referenčnom období. Uvedenie statusu ekonomickej aktivity je postavené na princípe samodefinovania respondentom. V prípade, že u respondenta nastalo niekoľko aktivít v rovnakom mesiaci, určenie ekonomického statusu bolo stanovené na základe kritéria „najviac stráveného času“. Osoby, ktorým nemohol byť jednoznačne stanovený najčastejší status ekonomickej aktivity, sú pri výpočte indikátora vylúčené.

Významným faktorom v súvislosti s meraním príjmovej chudoby je postavenie jednotlivca na trhu práce. Osoby, ktoré sú bez zamestnania, predstavujú z tohto hľadiska skupinu najviac ohrozenú chudobou. Z výsledkov zisťovania EU SILC 2017 vyplynulo, že podľa statusu ekonomickej aktivity boli nepracujúce osoby 2,6-krát viac ohrozené rizikom chudoby ako pracujúci.

Celkovo boli najviac ohrozenou skupinou nezamestnané osoby - rizikom chudoby bolo

The most frequent activity status is defined as the status that individual declares himself to have occupied for more than half the total number of months in the income reference period. The activity status is self-defined by respondent. In the case, if more than one type of activities occurred in the same month, defining the activity status was based on criterion „of the most time spent“. Persons, for which it could not be clearly defined the most frequent activity status, they are excluded from calculation of indicator.

An important factor in relation to the measurement of income poverty is the position of the individual in the labor market. On this regard people who are without employment, represent the group most at risk of poverty. The results of the EU SILC 2017 indicated, that according to economic activity status persons not at work were 2.6 times more at-risk-of-poverty than working persons.

In total, the most vulnerable group were unemployed persons - at risk of poverty there were

ohrozených 49,2 % osôb, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1,6 p.b. Rovnaký nárast oproti minulému roku bol zaznamenaný aj v kategórii dôchodcov (o 1,6 p.b). Podiel dôchodcov ohrozených rizikom chudoby bol na úrovni 7,6 %.

Podľa výsledkov sa jednoznačne potvrdilo, že aktívna účasť na trhu práce a sociálna ochrana formou poskytovania starobných dávok sú faktory, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu v boji proti chudobe, pretože pomáhajú konkrétnym skupinám obyvateľstva neprepadnúť hlbšie pod hranicu rizika chudoby.

Rodová disparita sa zo všetkých statusov ekonomickej aktivity najviac prejavila v kategórii dôchodcovia a nezamestnaní. U dôchodcov boli ženy 1,4 násobne častejšie vystavené riziku chudoby ako muži. V kategórii nezamestnaní - boli zase muži (53,2 %) častejšie vystavené riziku chudoby ako ženy (45,1 %).

Najmenšia rodová disparita sa prejavila v prípade pracujúcich, kde miera rizika chudoby pracujúcich mužov bola o 1,0 p. b. vyššia ako miera rizika chudoby pracujúcich žien.

49.2% persons, what means an increase by 1.6 pp compared to the previous year. The same increase compared to the previous year was also recorded in the category of retired (by 1.6 pp). The share of pensioners at-risk-of-poverty was on 7.6 %.

According to results it was expressly proven that active participation in labour market and social protection in form of providing old-age benefits are factors, which play very important role in fight against poverty, because they help relevant groups of population not to fall deeper below at-risk-of-poverty threshold.

Gender disparity turned to be of all economic activity statuses the most significant in category of retired persons and unemployed. For retired persons, women were 1.4 times often at risk of poverty compared to men. In the category of unemployed - were again men (53.2 %) often at-risk-of-poverty than women (45.1 %).

The lowest gender disparity occurred in the case of working persons, where at risk of poverty rate of men in work was by 1.0 pp higher than at risk of poverty rate of working women.

Tab. 2.2.5 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa vlastníckeho vzťahu k obydlu a podľa vybraných vekových skupín a pohlavia
At-risk-of-poverty rate after social transfers by accommodation tenure status and by selected age groups and by gender

v %				in %
Miera rizika chudoby	Vlastník alebo ubytovanie bezplatne <i>Owner or accommodation provided free</i>	Nájomca <i>Rent</i>	At-risk-of-poverty rate	
Celková populácia			Total population	
spolu	11,2	24,4	Total	
muži	11,2	24,1	Male	
ženy	11,2	24,7	Female	
Veková skupina 0 – 17 roční			Age group 0 – 17 years old	
spolu	17,9	35,1	Total	
Veková skupina 18 – 64 roční			Age group 18 – 64 years old	
spolu	10,4	21,9	Total	
muži	10,4	20,8	Male	
ženy	10,4	23,0	Female	
Veková skupina 65 roční a starší			Age group 65 years old and over	
spolu	7,0	6,5	Total	
muži	4,8	7,3	Male	
ženy	8,3	6,2	Female	

Pre účely indikátora sa vlastnícky vzťah k obydlíu člení na dve nasledovné kategórie:

- vlastníka obydlia a ubytovanie poskytované bezplatne,
- nájomca.

Druhá kategória „nájomca“ zahŕňa nájomníkov a podnájomníkov pliacich plnú trhovú výšku nájomného, ako aj nájomníkov a podnájomníkov, ktorým bolo ubytovanie poskytované za cenu nižšiu ako je trhovú.

Podľa výsledkov EU SILC 2017 boli na Slovensku viac ohrození rizikom chudoby obyvatelia, ktorí žijú v prenajatom obydlí (24,4 %) ako obyvatelia, ktorí boli vlastníkami alebo mali ubytovanie poskytované bezplatne (11,2 %). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa situácia u vlastníkov výraznejšie nezmenila - podiel osôb ohrozených rizikom chudoby sa znížil o 0,8 p.b.. V prípade nájomcov sa zase podiel osôb ohrozených rizikom chudoby výraznejšie zvýšil - až o 4,7 p.b..

Rast v miere rizika chudoby sme zaznamenali v rámci medziročného porovnania u nájomcov aj vo všetkých sledovaných vekových skupinách.

Najvýraznejší rast v miere rizika chudoby nastal oproti predchádzajúcemu roku u nájomcov, vo vekovej skupine 18-64 roční (percento ohrozenia rizikom chudoby sa zvýšilo až o 5,5 p.b.). Pri obyvateľoch, ktorí boli vlastníkami alebo mali ubytovanie poskytované bezplatne bol v jednotlivých vekových kategóriách zaznamenaný medziročný mierny pokles - vo vekových skupinách 18-64 roční o 1,1 p.b. a 0-17 roční o 1,4 p.b. (vo vekovej kategórii 18-64 roční bol pokles zaznamenaný tak u mužov, ako aj u žien).

Disparita v miere rizika chudoby podľa vlastníckeho vzťahu k obydlíu medzi ženami a mužmi sa z pohľadu celkovej populácie Slovenska výraznejšie neprejavila.

Zo všetkých vybraných vekových skupín sa najväčšia disparita medzi mužmi a ženami prejavila u osôb 65 ročných a starších. V roku 2017 bolo v tejto vekovej skupine u vlastníkov, resp. u tých, ktorým bolo obydlie poskytované bezplatne, vystavených riziku chudoby viac žien ako mužov (o 3,5 p.b.).

For purposes of indicator, accommodation tenure status is divided into two following categories:

- owner or accommodation provided free,
- rent.

The second category „rent“ includes tenants and subtenants paying prevailing market rent but also tenants and subtenants, when accommodation was provided at reduced rate rent.

According to results from EU SILC 2017 in Slovakia there were more at-risk-of-poverty that part of population living in rented dwelling (24.4 %) than those ones, who were owners of the dwelling or lived in accommodation provided free (11.2 %). In comparison with previous year, the situation concerning owners was not significantly changed - the share of persons at-risk-of-poverty decreased by 0.8 pp. For persons living in rented dwelling, the share of persons at-risk-of-poverty is again significantly increased - by up to 4.7 pp.

A year-to-year increase of at-risk-of-poverty rate was observed also in all of the surveyed age groups of tenants.

The most significant increase at-risk-of-poverty rate compared to previous year happened for persons living in rented dwelling, in age of group 18-64 years old (percentage of at-risk-of-poverty increase by up to 5.5 pp). For residents who were owners or had accommodation provided free, there was recorded a slight year to year decrease in different age groups - in the age groups 18-64 years by 1.1 pp and 0-17 years old by 1.4 pp (the decrease was recorded both men and women in the age group 18-64 years).

Disparity in at-risk-of-poverty rate by accommodation tenure status between women and men was not in term of the whole population of Slovakia so significant.

The largest disparity of all selected age groups between men and women happened in the case of persons aged 65 and over. In 2017 there were in this age group in the case of owners or accommodation provided free, more women at-risk-of-poverty than men (by 3.5 pp).

2.3 Miera materiálnej a závažnej materiálnej deprivácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby

Indikátor miera materiálnej, resp. závažnej materiálnej deprivácie vyjadruje podiel populácie (v percentách), ktorá čelí vynútenému nedostatku v aspoň troch, resp. v aspoň štyroch z celkovo deviatich depriváčnych položiek patriacich do dimenzie finančnej záťaže a vlastníctva predmetov dlhodobej spotreby. Vo výpočte indikátora sa berú do úvahy tieto depriváčne položky:

- 1) nedoplatky spojené s hypotékou alebo nájomným, úhradou za energie alebo splácaním nákupov na splátky a iných pôžičiek,
- 2) schopnosť dovoliť si ísť raz za rok na jeden týždeň dovolenky mimo domu,
- 3) schopnosť dovoliť si jesť jedlo s mäsom, kuraťom, rybou (alebo vegetariánskou obdovou) každý druhý deň,
- 4) schopnosť čeliť neočakávaným výdavkom vo výške sumy stanovenej ako mesačná národná hranica rizika chudoby za obdobie predchádzajúceho roka,
- 5) domácnosť si nemôže dovoliť telefón (vrátane mobilného telefónu),
- 6) domácnosť si nemôže dovoliť farebný televízor,
- 7) domácnosť si nemôže dovoliť práčku,
- 8) domácnosť si nemôže dovoliť automobil,
- 9) schopnosť domácnosti finančne si dovoliť udržiavať doma primerané teplo.

Podľa výsledkov uvedených v tabuľke 2.3 je vidieť výrazný rozdiel medzi mierou materiálnej deprivácie a závažnej materiálnej deprivácie. Celkovo vynútenému nedostatku v aspoň štyroch z deviatich sledovaných položiek čelilo o viac ako polovicu menej ľudí ako vynútenému nedostatku v aspoň troch položkách.

Celková miera materiálnej deprivácie v prípade vynúteného nedostatku v aspoň 3 položkách klesla o 2,7 p.b. (z 19,1 % na 16,4 %). Pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný vo všetkých vekových skupinách - najvýraznejšie vo vekovej skupine 0-17 roční (o 3,1 p.b.) a 18-64 roční (o 2,8 p.b.).

V prípade vynúteného nedostatku v aspoň 4 položkách bol taktiež zaznamenaný pokles vo všetkých vekových kategóriách. Ukazovatele, ktoré vstupujú do výpočtu indikátora, sa týkali obdobia zberu

2.3 Material and severe material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status

Indicator material, respectively severe material deprivation rate is defined as the percentage of population with an enforced lack of at least three or at least four out of nine material deprivation items in the economic strain and durables dimension.

In calculation of indicator these nine items are taken into account:

- 1) arrears on mortgage or rent payments, utility bills, hire purchase instalments or other loan payments,
- 2) capacity to afford paying for one week's annual holiday away from home,
- 3) capacity to afford a meal with meat, chicken, fish (or vegetarian equivalent) every second day,
- 4) capacity to face unexpected financial expenses set as amount corresponding to the monthly national at-risk-of-poverty threshold of the previous year,
- 5) household cannot afford a telephone (including mobile phone),
- 6) household cannot afford a colour TV,
- 7) household cannot afford a washing machine,
- 8) household cannot afford a car,
- 9) ability of the household to pay for keeping its home adequately warm.

According to results in table 2.3 we can see evident difference between material deprivation rate and severe material deprivation rate. In total, enforced lack of at least four out of nine observed items faced by more than half less people than enforced lack of at least three items.

In the case of enforced lack of at least 3 items, there was an decrease in total material deprivation rate by 2.7 pp (from 19.1 % to 16.4 %). Decrease was observed in all age groups - the most significantly in the age group 0-17 years old (by 3.1 pp) and 18-64 years old (by 2.8 pp) compared with the previous year.

In the case of enforced lack of at least 4 items, there was also recorded an decrease in all age groups. Variables, which are taken into account in calculation of indicator, related to period of fieldwork (April-May

údajov (apríl-máj 2017) a obdobia posledných 12 mesiacov od dátumu zberu údajov.

2017) and period of the last 12 months from the date of fieldwork.

Tab. 2.3.1 Miera materiálnej a závažnej materiálnej deprivácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby
Material and severe material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status

v %

in %

Miera materiálnej deprivácie	Materiálna deprivácia Material deprivation			Závažná materiálna deprivácia Severe material deprivation			Material deprivation rate
	Spolu Total	pod below	nad above	Spolu Total	pod below	nad above	
		hranicou chudoby poverty threshold			hranicou chudoby poverty threshold		
Celková populácia							Total population
spolu	16,4	49,9	11,7	7,0	30,5	3,7	Total
muži	15,9	49,9	11,1	7,2	31,7	3,8	Male
ženy	16,9	49,9	12,2	6,8	29,4	3,7	Female
Veková skupina 0 – 17 roční							Age group 0 – 17 years old
spolu	17,8	55,0	8,6	9,1	34,9	2,7	Total
Veková skupina 18 – 64 roční							Age group 18 – 64 years old
spolu	14,9	48,2	10,6	6,5	29,3	3,5	Total
muži	15,0	48,7	10,6	6,8	30,5	3,8	Male
ženy	14,9	47,6	10,6	6,1	28,1	3,3	Female
Veková skupina 65 roční a starší							Age group 65 years old and over
spolu	21,3	44,5	19,6	6,9	24,0	5,6	Total
muži	19,3	40,6	18,2	6,1	24,1	5,1	Male
ženy	22,6	46,0	20,5	7,4	23,9	5,9	Female

Pri analýze celkovej miery materiálnej deprivácie podľa pohlavia z údajov EU SILC 2017 neboli v jednotlivých kategóriách vyjadrujúcich počet depriváčnych položiek, zaznamenané výraznejšie rozdiely. U žien bola celková miera materiálnej deprivácie v prípade vynúteného nedostatku v aspoň 3 položkách mierne vyššia ako mužov (o 1,0 p.b.). Najviac sa rozdiel medzi pohlaviami prejavil vo vekovej skupine 65 ročných a starších osôb. V roku 2017 v tejto vekovej skupine čelilo vynútenému nedostatku v aspoň 3 položkách o 3,3 p.b. viac žien ako mužov. Pri miere deprivácie v aspoň 4 položkách predstavoval v roku 2017 rozdiel medzi pohlaviami tejto vekovej kategórie 1,3 p.b.. Z hľadiska rozdielov medzi pohlaviami bola najvyrovnanjšou veková skupina 18 - 64 ročných osôb.

Z hľadiska veku boli viac vystavené vynútenému nedostatku v aspoň 3 položkách 65 ročné a staršie osoby (21,3 %) a deti vo veku 0-17 rokov (17,8 %).

In analysis of total material deprivation rate by gender from EU SILC 2017, no significant differences were found in different categories expressing the number of deprivation items. In the case of enforced lack of at least 3 items, total material deprivation rate by women there was slightly higher than in the case of men (by 1.0 pp). The most significant male/female difference was in the age group 65 years old and over. In 2017, in this age group, there were 3.3 pp more women than men, who faced to enforced lack of at least 3 items. In the case of material deprivation rate of at least 4 items, the male/female difference amounted 1.3 pp in this age group in 2017. In terms of male/female difference, the most stable age group were persons 18-64 years old.

In term of age, enforced lack of at least 3 items faced more persons aged 65 and over (21.3 %) and children aged 0-17 (17.8 %). In enforced lack of at

V aspoň 4 položkách boli zo všetkých vekových kategórií v najvyššej miere deprivované deti (9,1 %).

least 4 items children were more at-risk-of-poverty of all age groups (9.1 %).

Výrazný rozdiel v pociťovaní vynúteného nedostatku v rôznych skupinách obyvateľstva podľa veku a pohlavia sa prejavil až po tom, keď sa zohľadnil status príjmovej chudoby. Vo všeobecnosti častejšie čelili vynútenému nedostatku osoby, ktoré boli ohrozené rizikom chudoby.

Significant difference in feeling enforced lack in different groups of population by age and gender happened after taking into account monetary poverty status. In general, the most often faced to enforced lack those persons, who were at-risk-of-poverty.

Miera materiálnej deprivácie aspoň v 3 položkách mala v jednotlivých vekových skupinách v prípade osôb nad a pod hranicou rizika chudoby opačný trend. Najviac deprivované osoby boli vo vekovej skupine 0-17 roční, ktoré sa ocitli pod hranicou rizika chudoby (55,0 %) a naopak ak bol ich príjem nad hranicou rizika chudoby - boli najmenej deprivovanou skupinou (8,6 %).

Material deprivation rate in at least 3 items had in each age group in the case of persons above and below at-risk-of-poverty threshold an opposite trend. The most deprived persons were in the age group 0-17 years old, which found themselves below at-risk-of-poverty threshold - 55.0 % and in the contrary, if was their income above at-risk-of-poverty threshold - they were the least deprived group (8.6 %).

Pri miere materiálnej deprivácie v aspoň štyroch položkách môžeme sledovať podobnú situáciu. Z jednotlivých vekových skupín v riziku chudoby bola skupina osôb 65 roční a starší jednou z najmenej deprivovaných skupín (24,0 %). Naopak v prípade osôb s príjmom nad hranicou rizika chudoby bola táto veková skupina najviac deprivovaná (5,6 %).

In material deprivation rate in at least four items we can see similar situation. From individual age groups below at-risk-of-poverty threshold, the group of persons at the age 65 and over, was one of the least deprived group (24.0 %). On the contrary, in the case of persons with income above at-risk-of-poverty threshold, this age group was the most deprived (5.6 %).

Tab. 2.3.2 Miera závažnej materiálnej deprivácie v členení podľa typu domácnosti
Severe material deprivation rate by household type

Miera závažnej materiálnej deprivácie	EU SILC 2017	Severe material deprivation rate
SR	7,0	SR
Domácnosť bez závislých detí	7,6	Household without dependent children
Domácnosť jednotlivca vo veku < 65 rokov	14,1	One adult household aged < 65 years old
Domácnosť jednotlivca vo veku 65 +	9,4	One adult household aged 65 +
Domácnosť jednotlivca - muž	15,4	Single - male
Domácnosť jednotlivca - žena	9,5	Single - female
Domácnosť 2 dospelých, obaja vo veku < 65 rokov	6,0	2 adults household, both aged < 65 years old
Domácnosť 2 dospelých, aspoň jeden z nich vo veku 65 +	7,1	2adults household, at least oneaged 65 +
Domácnosti so závislými deťmi	7,2	Households with dependent children
Domácnosť 1 rodiča aspoň s 1 závislým dieťaťom	22,7	Single parent household with at least 1 child
Domácnosť 2 dospelých s 1 závislým dieťaťom	3,8	2 adults household with 1 dependent child
Domácnosť 2 dospelých s 2 závislými deťmi	2,1	2 adults household with 2 dependent children
Domácnosť 2 dospelých s 3 + závislými deťmi	14,7	2 adults household with 3+ dependent children

Klesajúci trend miery závažnej materiálnej deprivácie pozorujeme aj u jednotlivých typov domácností.

Z kategórie domácnosti so závislými deťmi sú z pohľadu miery závažnej materiálnej deprivácie najviac deprivované domácnosti jedného rodiča s 1 závislým dieťaťom, t.j. neúplne domácnosti (22,7 %). Tieto domácnosti sú viac ako 10 krát viac deprivované ako domácnosti s 2 dospelými a 2 závislými deťmi.

V kategórii domácnosti bez závislých detí boli najviac deprivovanou skupinou jednočlenné domácnosti pozostávajúce z osoby vo veku menej ako 65 rokov (14,1 %). U jednočlenných domácností boli častejšie deprivovaní muži (15,4 %) ako ženy (9,5 %).

The decreasing trend of severe material deprivation is also observed for individual types of households.

From category of households with dependent children there are the most vulnerable household type in term of severe material deprivation rate single parent households with at least one dependent child, i.e. incomplete households (22.7 %). These households are more than 10 times more deprived than households with 2 adults household with 2 dependent children.

In category of households without dependent children, the most vulnerable group represented one adult household aged less than 65 years old (14.1 %). In the case of one adult households, men (15.4 %) were more often deprived than women (9.5 %).

2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity

Miera nízkej pracovnej intenzity vyjadruje podiel osôb, ktoré žijú v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou (menej než 20%), k populácii vo veku 0-59 rokov.

Pracovná intenzita domácnosti predstavuje pomer medzi počtom mesiacov, ktoré všetci členovia domácnosti v pracovnom veku odpracovali počas príjmového referenčného obdobia na strane jednej a celkovým počtom mesiacov, ktoré by mohli byť teoreticky odpracované týmito členmi domácnosti na strane druhej. Definícia pracovného veku sa vzťahuje na osoby vo veku 18-59 rokov, s vylúčením osôb, ktoré sú študentmi vo veku 18-24 rokov.

V domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou žilo na Slovensku podľa údajov EU SILC 2017 celkovo 5,4 % obyvateľov vo veku 0-59 rokov. V porovnaní s minulým rokom sa miera nízkej pracovnej intenzity znížila o 1,1 p.b.

V členení podľa krajov sa v miere nízkej pracovnej intenzity výrazne prejavili regionálne disparity. Najvyšší podiel osôb, ktoré boli ohrozené nízkou pracovnou intenzitou, bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji (10,2 %). Nad celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Košický a Prešovský kraj (8,8 % a 7,8 %). Naopak menej ohrození nízkou pracovnou intenzitou boli obyvatelia

2.4 Low work intensity rate

Low work intensity rate is defined as the percentage of persons, who live in households with very low work intensity (less than 20 %), to population aged 0-59.

Work intensity of household refers to the ratio between the number of months that all „working age“ household members have been working during the income reference year and the total number of months that could theoretically have been worked by the same household members. Definition of working age refers to persons aged 18 to 59 years old with exception of persons, who are students aged 18 to 24 years old.

According to EU SILC 2017 totally 5.4 % of population aged 0-59 lived in Slovakia in households with very low work intensity. Compared to the last year, the rate of low work intensity has decreased by 1.1 pp.

In low work intensity rate by regions significant regional disparities occurred. The highest percentage of persons, who were vulnerable from the view of low work intensity, was in regions of Banská Bystrica (10.2 %). Also regions of Košice and Prešov (8.8 % and 7.8 %) were above average value expressed for the whole Slovakia. On the contrary, population of regions of Žilina, Nitra, Trnava and Trenčín, was less

Žilinského, Nitrianskeho Trnavského a Trenčianskeho kraja, pričom miera nízkej pracovnej intenzity mala najnižšiu úroveň v prípade Bratislavského kraja (1,0 %).

in danger of low work intensity, while the low work intensity rate had the lowest value in the case of region of Bratislava (1.0 %).

Tab. 2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity v členení podľa krajov
Low work intensity rate by regions

Miera nízkej pracovnej intenzity	EU SILC 2017	<i>Low work intensity rate</i>
SR	5,4	SR
Bratislavský kraj	1,0	<i>Region of Bratislava</i>
Trnavský kraj	2,8	<i>Region of Trnava</i>
Trenčiansky kraj	2,1	<i>Region of Trenčín</i>
Nitriansky kraj	3,1	<i>Region of Nitra</i>
Žilinský kraj	4,7	<i>Region of Žilina</i>
Banskobystrický kraj	10,2	<i>Region of Banská Bystrica</i>
Prešovský kraj	7,8	<i>Region of Prešov</i>
Košický kraj	8,8	<i>Region of Košice</i>

2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia

2.5 Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender

Indikátor rozptyl okolo hranice rizika chudoby vyjadruje podiel osôb (v percentách) z celkovej populácie, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby, ktorá je stanovená ako 40 %, 50 % a 70 % národného mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu.

Indicator dispersion around the at-risk-of-poverty threshold is defined as the percentage of persons, over the total population, with an equivalised disposable income below 40 %, 50 % and 70 % of the national median equivalised disposable income.

V súvislosti so zachytením rozptylu chudoby okolo hranice chudoby, malo na Slovensku príjem nižší ako 40 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu 5,3 % osôb, pod 50 % mediánu malo príjem 7,8 % osôb a pod 70 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu až 18,3 % osôb.

In connection with capturing of the dispersion around the at-risk-of-poverty threshold in Slovakia 5.3 % of persons had income lower than 40 % of median equivalent disposable income, 7.8 % of persons had income below 50 % of median and even 18.3 % of persons had income below 70 % of median equivalent disposable income.

Podobne ako v celkovej miere rizika chudoby (60 % mediánu), tak ani v miere rizika chudoby pre hranicu 40 % a 50 % mediánu sa výraznejšie rodový rozdiel neprejavil. V prípade hranice 40 % a 50 % mediánu boli rizikom chudoby viac ohrození muži ako ženy (o 0,6 p. b. a 0,4 p.b.). Pri hranici chudoby 70 % mediánu boli naopak ženy viac ohrozené rizikom chudoby ako muži - o 0,7 p. b..

Similarly as in total at-risk-of-poverty rate (60 % of median), also in the case of at-risk-of-poverty rate with threshold defined as 40 % and 50 % of median, gender disparity was not so significant. In the case of threshold 40 % of median there were more men than women at risk of poverty (by 0.6 pp and 0.4 pp). For poverty threshold defined as 70 % of median, on the contrary were women more at-risk-of-poverty than men - by 0.7 pp.

Tab. 2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia
Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender

v %		in %
Rozptyl okolo hranice rizika chudoby	EU SILC 2017	Dispersion around at-risk-of-poverty threshold
40 % mediánu		40 % median
spolu	5,3	total
muži	5,6	male
ženy	5,0	female
50 % mediánu		50 % median
spolu	7,8	total
muži	8,0	male
ženy	7,6	female
70 % mediánu		70 % median
spolu	18,3	total
muži	17,9	male
ženy	18,6	female

2.6 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu **2.6 Inequality of income distribution: S80/S20 income quintile share ratio**

Indikátor nerovnomernosť príjmového rozdelenia S80/S20 vyjadruje podiel sumy ekvivalentného disponibilného príjmu 20 % osôb z populácie s najvyššími príjmami (horný kvintil) a sumy ekvivalentného disponibilného príjmu 20 % osôb z populácie s najnižšími príjmami (dolný kvintil).

Koeficient môže teoreticky nadobúdať hodnoty od 1 do nekonečna, v praxi však v krajinách EU nadobúda hodnoty maximálne v intervale od 2 do 12. Čím vyššia je hodnota tohto koeficienta, tým vyššie sú celkové príjmy 20 % najbohatších osôb v spoločnosti v pomere k celkovým príjmom 20 % najchudobnejších osôb.

Na Slovensku sa rozdiely medzi krajinami oproti minulému roku znížili. Hodnoty ukazovateľa S80/S20 v prípade Bratislavského kraja sa nachádzajú na rovnakej úrovni ako je celoslovenský priemer (3,5) a príjmová nerovnosť bola o 0,7 p.b. nižšia ako v minulom roku.

Indicator S80/S20 income quintile share ratio is the ratio of the sum of equivalised disposable income received by the 20 % of the country's population with the highest equivalised disposable income (top inter-quintile interval) to that received by the 20 % of the country's population with the lowest equivalised disposable income (lowest inter-quintile interval).

Coefficient can theoretically gain values from 1 to infinite values, however practically in EU countries it gains maximum values from range 2 to 12. The higher is value of this coefficient, the higher are total incomes of 20 % of the richest persons in society in proportion to total incomes of 20 % of the poorest persons.

In Slovakia, regional differences decrease compared with last year. Values of indicator S80/S20 for region of Bratislava are at the same level like the average value expressed for the whole Slovakia (3,5) and income inequality was by 0.7pp. lower than the last year.

Tab. 2.6 S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu v členení podľa krajov
S80/S20 income quintile share ratio by regions

S80/S20	EU SILC 2017	S80/S20
SR	3,5	SR
Bratislavský kraj	3,5	<i>Region of Bratislava</i>
Trnavský kraj	3,2	<i>Region of Trnava</i>
Trenčiansky kraj	2,7	<i>Region of Trenčín</i>
Nitriansky kraj	3,7	<i>Region of Nitra</i>
Žilinský kraj	3,3	<i>Region of Žilina</i>
Banskobystrický kraj	3,9	<i>Region of Banská Bystrica</i>
Prešovský kraj	3,7	<i>Region of Prešov</i>
Košický kraj	3,3	<i>Region of Košice</i>

Na Slovensku sa rozdiely medzi krajmi oproti minulému roku znížili. Hodnoty ukazovateľa S80/S20 v prípade Bratislavského kraja sa nachádzajú na rovnakej úrovni ako je celoslovenský priemer (3,5) a príjmová nerovnosť bola o 0,7 p.b. nižšia ako v minulom roku. Môžeme povedať, že v Bratislavskom kraji bola suma ekvivalentných disponibilných príjmov 20 % osôb s najvyššími príjmami 3 a polkrát vyššia, ako suma príjmov 20 % osôb s najnižšími príjmami. Najvyššia príjmová nerovnosť sa prejavila v Banskobystrickom kraji (3,9) a v Prešovskom a Nitrianskom kraji (3,7). Najnižšia príjmová nerovnosť podľa tohto ukazovateľa bola zaznamenaná v Trenčianskom (2,7) a Trnavskom kraji (3,2).

In Slovakia, regional differences decrease compared with last year. Values of indicator S80/S20 for region of Bratislava are at the same level like the average value expressed for the whole Slovakia (3,5) and income inequality was by 0.7 pp lower than the last year. We can say that in region of Bratislava was the sum of equalised disposable incomes received by the 20 % of persons with the highest incomes is 3 and a half times higher than the sum of incomes received by 20 % of persons with the lowest incomes. The highest income inequality happened in region of Banská Bystrica (3.9) and regions of Prešov and Nitra (3.7). The lowest income inequality according to this indicator occurred in region of Trenčín (2.7) and region of Trnava (3.2).

2.7 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient

Indikátor Gini koeficient vyjadruje vzťah kumulatívnych podielov populácie členenej podľa výšky ekvivalentných disponibilných príjmov, ku kumulatívnym podielom ich celkového ekvivalentného disponibilného príjmu.

Gini koeficient patrí medzi najznámejšie ukazovatele príjmovej nerovnosti. Kým ukazovateľ S80/S20 porovnáva z pohľadu príjmu len horné a dolné vrstvy spoločnosti, Gini koeficient berie do úvahy príjmy celej spoločnosti. Gini koeficient môže teoreticky nadobúdať hodnoty od 0 do 1, resp. v percentuálnom vyjadrení, od 0 % do 100 %.

2.7 Inequality of income distribution: Gini coefficient

The Gini coefficient is defined as the relationship of cumulative shares of the population arranged according to the level of equalised disposable income, to the cumulative share of the equalised total disposable income received by them.

Gini coefficient belongs to the best known indicators of inequality of income distribution. While indicator S80/S20 in term of income compares only top and lowest parts of society, Gini coefficient takes into account income of whole population. Gini coefficient can theoretically gain values from 0 to 1 or in percentage expression, values from 0 % to 100 %.

Keby v spoločnosti existovala absolútna rovnosť v príjmoch, Gini koeficient by nadobúdal hodnotu 0 %. Naopak, ak by všetky príjmy v spoločnosti patrili len jednej osobe, tak Gini koeficient by mal hodnotu 100 %. Čím je Gini koeficient vyšší, tým je väčšia príjmová nerovnosť v spoločnosti.

If in society absolute equality of incomes existed, Gini coefficient would have value 0 %. On the other hand, if all incomes in society belonged only to one person, then Gini coefficient would have value 100 %. The higher is value of Gini coefficient, the higher is inequality of income distribution in society.

Tab. 2.7 Gini koeficient v členení podľa krajov
Gini coefficient by regions

Gini koeficient	EU SILC 2017	Gini coefficient
SR	23,2	SR
Bratislavský kraj	23,8	<i>Region of Bratislava</i>
Trnavský kraj	21,4	<i>Region of Trnava</i>
Trenčiansky kraj	18,6	<i>Region of Trenčín</i>
Nitriansky kraj	23,5	<i>Region of Nitra</i>
Žilinský kraj	21,5	<i>Region of Žilina</i>
Banskobystrický kraj	24,1	<i>Region of Banská Bystrica</i>
Prešovský kraj	23,3	<i>Region of Prešov</i>
Košický kraj	21,9	<i>Region of Košice</i>

Podobne ako podľa ukazovateľa S80/S20, tak aj podľa Gini koeficienta na Slovensku vo všeobecnosti nie sú príjmové nerovnosti príliš veľké.

Najvyššia hodnota Gini koeficienta bola zaznamenaná v Banskobystrickom kraji (24,1). Nad celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Nitriansky a Prešovský kraj. Najnižšie hodnoty (rovnako ako pri ukazovateli S80/S20) boli zaznamenané v Trenčianskom a Trnavskom kraji (18,6 resp. 21,4).

Similarly as according to indicator S80/S20, generally inequalities of income distribution based on Gini coefficient are also not so huge in Slovakia.

The highest value of Gini coefficient occurred in region of Banská Bystrica (24.1). Region of Nitra and Prešov has been above the average value expressed for the whole Slovakia too. The lowest values (as well as in S80/S20 indicator) occurred in regions of Trenčín and Trnava (18.6 and 21.4).

2.8 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia

Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi vyjadruje podiel osôb v percentách (z celkovej populácie), ktorých ekvivalentný disponibilný príjem pred sociálnymi transfermi sa nachádza pod hranicou rizika chudoby.

Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi sa vyjadruje prostredníctvom dvoch samostatných indikátorov:

2.8 At-risk-of-poverty rate before social transfers by selected age groups and by gender

The at-risk-of-poverty rate before social transfers shows the percentage of persons (over the total population) having an equivalised disposable income before social transfers below the at-risk-of-poverty threshold.

The at-risk-of-poverty rate before social transfers is expressed through two individual indicators:

- **Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi, okrem starobných a pozostalostných dávok**
- **At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivors' benefits**

Indikátor je založený na definícii príjmu, ktorá zahŕňa dôchodky (t. j. starobné a pozostalostné dávky), ale ostatné sociálne transfery sa pri výpočte indikátora nezohľadňujú.

Indicator is based on definition of income, which includes pensions (i.e. old-age and survivors' benefits), but excludes other social transfers.

- **Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok)**
- **At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivors' benefits)**

Indikátor je založený na definícii príjmu, ktorá nezohľadňuje žiadny zo sociálnych transferov, t. j. ani dôchodky (starobné a pozostalostné dávky).

Indicator is based on definition of income, which excludes all social transfers, i.e. not take into account neither pensions (old-age and survivors' benefits).

V zisťovaní EU SILC sa za sociálne transfery považujú: In EU SILC survey we consider as social transfers:

- rodinné dávky a príspevky pre rodiny s deťmi,
- príspevky na bývanie,
- dávky v nezamestnanosti,
- starobné dávky,
- dávky pre pozostalých,
- nemocenské dávky,
- dávky v invalidite,
- príspevky na vzdelanie,
- dávka a príspevky v rámci sociálnej exklúzie.
- family/children-related allowances,
- housing allowances,
- unemployment benefits,
- old-age benefits,
- survivors' benefits,
- sickness benefits,
- disability benefits,
- education-related allowances,
- social exclusion not elsewhere classified.

Tab. 2.8.1 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi okrem starobných a pozostalostných dávok
At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivor's benefits

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
Celková populácia		Total population
spolu	17,5	total
muži	17,5	male
ženy	17,5	female
Veková skupina 0 – 17 roční		Age group 0 – 17 years old
spolu	27,5	total
Veková skupina 18 – 64 roční		Age group 18 – 64 years old
spolu	16,5	total
muži	16,4	male
ženy	16,5	female
Veková skupina 65 roční a starší		Age group 65 years old and over
spolu	10,0	total
muži	7,5	male
ženy	11,5	female

Tab.2.8.2 Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok)

At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivor's benefits)

<i>v %</i>		<i>in %</i>
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
Celková populácia		Total population
spolu	37,4	total
muži	35,3	male
ženy	39,5	female
Veková skupina 0 – 17 roční		Age group 0 – 17 years old
spolu	35,3	total
Veková skupina 18 – 64 roční		Age group 18 – 64 years old
spolu	28,1	total
muži	27,3	male
ženy	28,9	female
Veková skupina 65 roční a starší		Age group 65 years old and over
spolu	81,8	total
muži	80,9	male
ženy	82,4	female

U špecifických skupín obyvateľstva zohráva dôležitú úlohu v boji proti chudobe sociálna ochrana v podobe rôznych sociálnych transferov. Ak by sa z prijatých sociálnych transferov zohľadnili v celkovom ekvivalentnom disponibilnom príjme osôb len starobné a pozostalostné dávky, tak v sledovanom roku 2017 bolo ohrozených rizikom chudoby 17,5 % obyvateľstva (Tab. 2.8.1). Ak by sa nezohľadnil žiadny z prijatých sociálnych transferov (vrátane starobných a pozostalostných dávok), potom by sa celková miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi zvýšila viac ako dvojnásobne - na 37,4 % (Tab. 2.8.2).

Z hľadiska pohlavia boli v prípade miery rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi chudobou viac ohrozené ženy ako muži.

Výraznejšie rozdiely sa v oboch mierach prejavili v členení podľa vybraných vekových skupín. Po zohľadnení starobných a pozostalostných dávok, boli riziku chudoby najviac vystavené deti vo veku 0-17 rokov (27,5 %), naopak v oveľa lepšej situácii boli osoby vo veku 65 rokov a viac (10,0 %). Avšak, ak sa v ekvivalentnom disponibilnom príjme osôb nezohľadní ani jeden z prijatých sociálnych transferov, najviac ohrozenou skupinou sa stávajú 65 ročné a staršie osoby. Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi bola u tejto skupiny obyvateľstva

For specific groups of population social protection through different social transfers plays very important role in fight against poverty. If there are taken into account of all social transfers received only old-age and survivor's benefits in total equivalised disposable personal income, so in observed period 2017 there will be 17.5 % of population at-risk-of-poverty (Table 2.8.1). If there are not taken into account any of all social transfers received (including old-age and survivor's benefits), then total at-risk-of-poverty rate before all social transfers will be more than two times higher - on 37.4 % (Table 2.8.2).

In term of gender, in the case of at-risk-of-poverty rate before all social transfers, women were more affected by the risk of poverty than men.

The most significant differences in both at-risk-of-poverty rates happened in breakdown by selected age groups. After taking into account old-age and survivor's benefits, the most vulnerable group represented children aged 0 - 17 years old (27.5 %), vice-versa, in much better situation were persons aged 65 and over (10.0 %). However if we do not take into account any of all social transfers received inequivalised disposable personal income, the most vulnerable group has become persons aged 65 years old and over. At-risk-of-poverty rate before all social transfers was in this group of population (pensioners)

(dôchodcov) až 2,2 násobne vyššia ako je priemerná hodnota tejto miery rizika chudoby za celú populáciu Slovenska a viac ako osemnásobne vyššia ako bola v prípade rovnakej vekovej skupiny osôb po zohľadnení starobných a pozostalostných dávok v ekvivalentnom disponibilnom príjme.

transfers was in this group of population (pensioners) 2.2 times higher than average value of this at-risk-of-poverty rate expressed for whole population of Slovakia and more than eight times higher than was in the case of the same age group of population after taking into account old-age and survivor's benefits in equivalised disposable income.

2.9 Relatívny prepád mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia

Relatívny prepád mediánu príjmov v riziku chudoby je rozdiel medzi mediánom ekvivalentného disponibilného príjmu osôb pod hranicou rizika chudoby a samotnou hodnotou hranice chudoby, vyjadrený v percentách.

Podľa posledných výsledkov zo zisťovania EU SILC 2017 bola celková hodnota relatívneho prepádu mediánu príjmov v riziku chudoby 26,0 % a oproti minulému roku klesla o 0,1 p.b..

Relative median at-risk-of-poverty gap is defined as difference between the median equivalised disposable income of persons below the at-risk-of-poverty threshold and the threshold itself, expressed as a percentage of the at-risk-of-poverty threshold.

According to the latest results from the EU SILC 2017, the total value of the relative median at-risk-of-poverty gap was 26.0 % and decreased by 0.1 pp compared to the previous year.

Tab.2.9 Relatívny prepád mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia
Relative median at-risk-of-poverty gap by selected age groups and by gender

v %		in %
Relatívny prepád mediánu príjmov v riziku chudoby	EU SILC 2017	Relative median at-risk-of-poverty gap
Celková populácia		Total population
spolu	26,0	total
muži	28,8	male
ženy	23,9	female
Veková skupina 0 – 17 roční		Age group 0 – 17 years old
spolu	30,3	total
Veková skupina 18 – 64 roční		Age group 18 – 64 years old
spolu	28,0	total
muži	29,7	male
ženy	25,0	female
Veková skupina 65 roční a starší		Age group 65 years old and over
spolu	9,6	total
muži	9,3	male
ženy	9,7	female

Najzraniteľnejšiu vekovú skupinu tvorili osoby vo veku 0-17 rokov (relatívny prepad mediánu príjmov bol 30,3 % a taktiež osoby vo veku 18-64 rokov (28,0 %).

Pri porovnaní s minulým rokom veková skupina 18-64 ročných zaznamenala rast - o 1,6 p.b. V ostatných vekových kategóriách - 0-17 roční a 65 roční a starší nastal pokles - o 1,3 p.b. a 0,7 p.b.

The most vulnerable age group was persons in aged of 0-17 years (relative median at-risk-of-poverty gap was 30.3 % and also persons aged 18-64 years (28.0 %).

Compared with the previous year the age group 18-64 years old recorded increase - by 1.6 pp. In the other age groups - 0-17 years old and 65 years old and over there has been a decrease - by 1.3 pp and 0.7 pp.

2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia

2.10 At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender

Miera rizika chudoby zakotvená v určitom čase (2008) pre daný rok t, je podiel osôb s ekvivalentným disponibilným príjmom pod hranicou rizika chudoby v čase t-3, upravený o infláciu.

At-risk-of poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) - in year t, is the share of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold in year t-3, uprated by inflation.

Tab.2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vekových skupín a pohlavia

At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2017	At-risk-of-poverty rate
Celková populácia		Total population
spolu	6,6	total
muži	6,9	male
ženy	6,2	female
Veková skupina 0 – 17 roční		Age group 0 – 17 years old
spolu	11,5	total
Veková skupina 18 – 64 roční		Age group 18 – 64 years old
spolu	6,3	total
muži	6,6	male
ženy	6,0	female
Veková skupina 65 roční a starší		Age group 65 years old and over
spolu	1,5	total
muži	1,4	male
ženy	1,5	female

Použitím hranice chudoby zakotvanej v čase je možné zachytiť aspekt absolútnej chudoby. V roku

Using the poverty threshold anchored in time can be recorded aspect of absolute poverty. In 2017

2017 (Tab. 2.10) hodnota tohto indikátora klesla (zo 7,3 % na 6,6 %), a to tak u mužov (o 0,6 p.b.), ako aj u žien (o 0,9 p.b.). Najvyšší medziročný pokles bol zaznamenaný vo vekovej skupine 0-17 roční, kde miera rizika chudoby bola na úrovni 11,5 % (pokles o 1,6 p.b.). V prípade starších ľudí - 65 roční a starší - miera rizika chudoby zakotvená v čase vzrástla o 0,2 p.b. (1,5 %).

Z hľadiska vývoja miery rizika chudoby zakotvenej v čase môžeme konštatovať nárast tohto indikátora v období rokov 2012 až 2014, avšak od roku 2015 dochádza k jeho poklesu.

(Table 2.10) the value of this indicator was decreased (from 7.3 % to 6.6 %), both for men (by 0.6 pp) and women (by 0.9 pp). The highest annual decrease was recorded in age group 0-17 years old, where the poverty rate was at level 11.5 % (an decrease by 1.6 pp). In the case of the elderly - 65 years and older - at-risk-of poverty rate anchored at a fixed moment in time increase by 0.2 pp (1.5 %).

In terms of the development risk of poverty rate anchored at a fixed moment in time, we can state increase of this indicator over the period 2012-2014, but since year 2015 there is its decrease.

3. Stratégia Európa 2020 a jej ciele

Začiatkom roka 2010 bola Európskou komisiou vyhlásená stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu tzv. Európa 2020, ktorá určuje pre európske sociálne trhové hospodárstvo víziu na obdobie nadchádzajúceho desaťročia. Táto nová vízia, ktorá nahrádza predchádzajúcu Lisabonskú stratégiu, spočíva na troch prepojených a vzájomne sa podporujúcich prioritných oblastiach zameraných na:

- inteligentný rast: rozvoj hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách,
- udržateľný rast: podpora efektívnejších zdrojov a zdrojov viac ohľaduplnejších k prostrediu, podpora konkurenčnejšej ekonomiky,
- inkluzívny rast: podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti poskytujúcou sociálnu a územnú kohéziu.

V stratégii sa stanovilo päť hlavných cieľov, ktoré vymedzujú, aký pokrok by mala EÚ dosiahnuť do roku 2020:

- miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov by mala dosiahnuť minimálne 75 %,
- úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť aspoň 3 % HDP EÚ,
- znížiť emisie skleníkových plynov najmenej o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % za priaznivých podmienok, zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20 %,
- podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku by sa mal znížiť pod 10 % a minimálne 40 % mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie,
- o 20 miliónov ľudí menej by malo byť ohrozených chudobou.

Na základe uvedených cieľov bude možné prostredníctvom merateľných indikátorov sledovať tempo hospodárskeho rastu.

Na meranie cieľa v oblasti sociálnej inklúzie, t.j. do roku 2020 vymaniť z rizika chudoby a sociálnej exklúzie 20 miliónov ľudí, bol stanovený **agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia**. Agregovaný indikátor vzniká kombináciou troch čiastkových indikátorov – miery rizika chudoby, miery materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity a je definovaný ako počet ľudí, ktorí sú ohrození rizikom chudoby a/alebo sú materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou.

3. The Europe 2020 Strategy and its targets

At the beginning of 2010 the European Commission launched strategy for ensuring smart, sustainable and inclusive growth, i.e. the Europe 2020 Strategy, which sets out a vision for Europe's social market economy over the next decade. This new vision, replacing previous the Lisbon strategy, rests on three interlocking and mutually reinforcing priority areas aimed at:

- smart growth: developing an economy based on knowledge and innovation,
- sustainable growth: promoting resources-efficient and resources more considerate to the environment, promoting more competitive economy,
- inclusive growth: fostering a high-employment economy delivering social and territorial cohesion.

In the Strategy there were identified five representative headline targets, which define where the EU should be by 2020:

- employment rate of the population aged 20-64 should be minimum 75 %,
- level of investments into research and development should be at least 3 % of the EU's GDP,
- to reduce greenhouse gas emissions by at least 20% compared to 1990 levels or by 30%, if the conditions are right; increase the share of renewable energy sources in our final energy consumption to 20%; and a 20% increase in energy efficiency,
- the share of early school leavers should be under 10% and at least 40% of the younger generation should have a university degree or diploma,
- 20 million less people should be at risk of poverty.

On the base of mentioned targets it will be possible to track economic progress through measurable indicators.

For measuring target in social inclusion area, i.e. to reduce by 20 million number of persons at-risk-of-poverty and social exclusion by 2020, **aggregate indicator of poverty or social exclusion** was defined. Aggregate indicator is created by combination of three partial indicators – at-risk-of-poverty rate, material deprivation rate and low work intensity rate and it is defined like number of persons who are at-risk-of-poverty and/or are materially deprived and/or live in households with low work intensity.

3.1 Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia

Pri vymedzení agregovaného indikátora chudoby alebo sociálneho vylúčenia sa vychádza z multidimenzionálneho prístupu k meraniu chudoby. Znamená to, že sa v indikátore okrem konceptu príjmovej chudoby zohľadňujú ďalšie dve dimenzie – materiálna deprivácia a vylúčenie z trhu práce. Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia je vytvorený kombináciou troch čiastkových indikátorov:

- miera rizika chudoby,
- miera materiálnej deprivácie,
- miera nízkej pracovnej intenzity.

Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch predstavuje podiel osôb (v percentách) v celkovej populácii, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby. Hranica rizika chudoby je stanovená ako 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu.

Miera závažnej materiálnej deprivácie vyjadruje podiel populácie (v percentách), ktorá čelí vynútenému nedostatku v aspoň štyroch z celkovo deviatich depriváčnych položiek² z dimenzie finančnej záťaže a vlastníctva predmetov dlhodobej spotreby.

Miera nízkej pracovnej intenzity vyjadruje podiel osôb, ktoré žijú v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou (menej než 20%), k celkovej populácii³. Pracovná intenzita domácnosti predstavuje pomer medzi počtom mesiacov, ktoré všetci členovia domácnosti v pracovnom veku odpracovali počas príjmového referenčného obdobia na strane jednej a celkovým počtom mesiacov, ktoré by mohli byť teoreticky odpracované týmito členmi domácnosti na strane druhej. Definícia pracovného veku sa vzťahuje na osoby vo veku 18-59 rokov, s vylúčením osôb, ktoré sú študentmi vo veku 18-24 rokov.

Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia je definovaný ako počet ľudí, ktorí sú ohrození rizikom chudoby a/alebo sú materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou.

² Zoznam depriváčnych položiek, ktoré sa zohľadňujú vo výpočte indikátora miera závažnej materiálnej deprivácie, je uvedený v podkapitole 2.3.

List of deprivation items, which are taken into account in calculation of severe material deprivation rate, is listed in subchapter 2.3.

³ Miera nízkej pracovnej intenzity, ktorá vstupuje do výpočtu agregovaného indikátora chudoby a sociálneho vylúčenia ako čiastkový indikátor, je prepočítaná na celú populáciu Slovenska. Indikátor uvádzaný v kapitole 2.4 je vyjadrený len za populáciu vo veku 0-59 rokov.

Low work intensity rate, which enters to calculation of aggregate indicator of poverty and social exclusion as partial indicator, is recalculated to whole population of Slovakia. Indicator listed in chapter 2.4 is expressed only for the population aged 0-59.

3.1 Aggregate indicator of poverty or social exclusion

In defining aggregate indicator of poverty or social exclusion it arises from multidimensional approach to measuring poverty. It means that in addition to income poverty concept also other two dimensions are taken into account – material deprivation and exclusion from labour market. Aggregate indicator of poverty or social exclusion is created by combination of three partial indicators:

- at-risk-of-poverty rate,
- material deprivation rate,
- low work intensity rate.

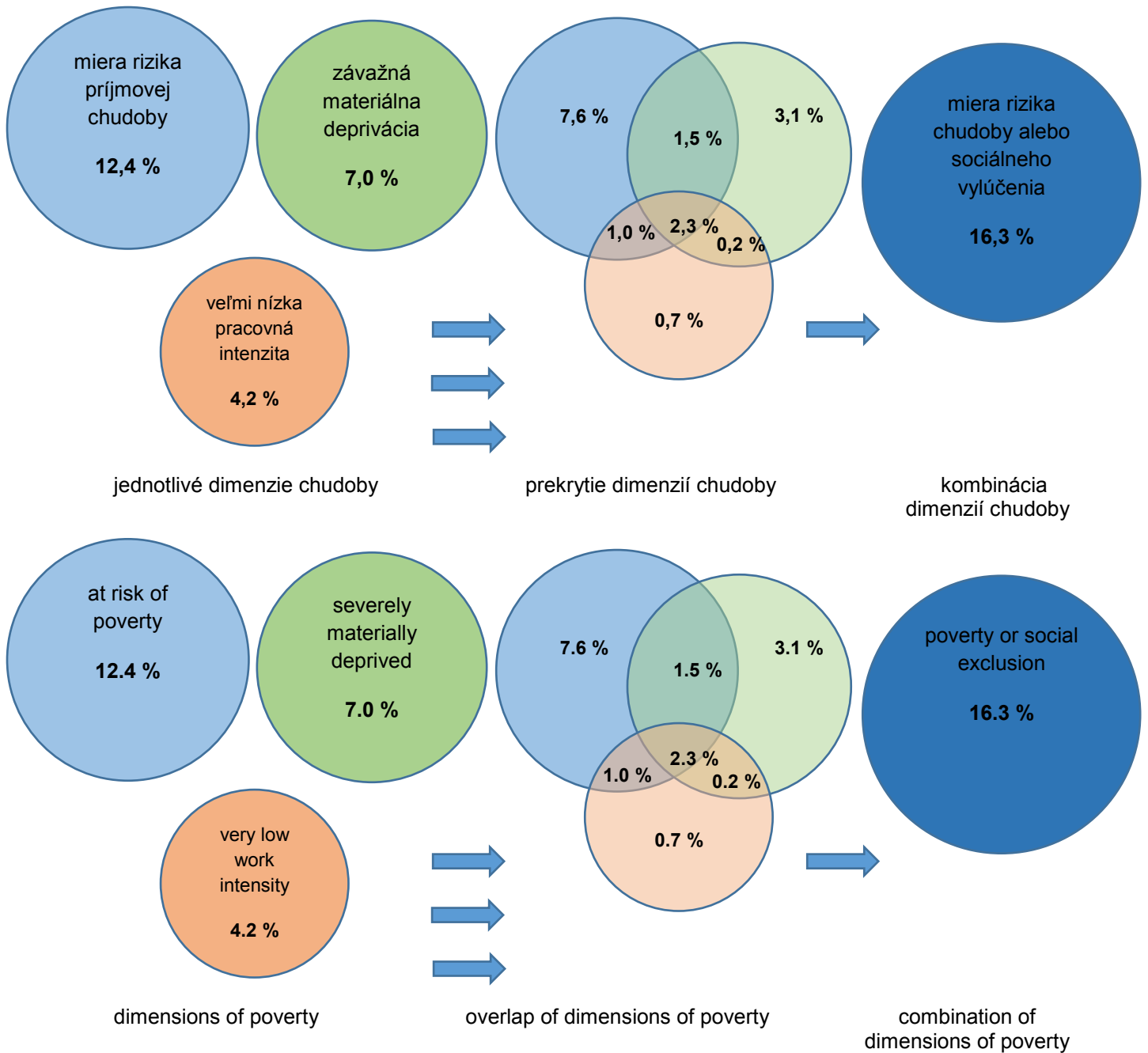
The at-risk-of poverty rate after social transfers is defined as the percentage of persons in the total population with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold. The at-risk-of poverty threshold is set at 60 % of the national median equivalised disposable income.

Severe material deprivation rate is defined as the percentage of population with an enforced lack of at least four out of nine material deprivation items² in the economic strain and durables dimension.

Low work intensity rate is defined as the percentage of persons, who live in households with very low work intensity (less than 20 %), to total population³. Work intensity of household refers to the ratio between the number of months that all „working age“ household members have been working during the income reference year and the total number of months that could theoretically have been worked by the same household members. Definition of working age refers to persons aged 18 to 59 years old with exception of persons, who are students aged 18 to 24 years old.

Aggregate indicator of poverty or social exclusion is defined as the number of persons who are at-risk-of-poverty and/or are materially deprived and/or live in households with low work intensity.

Obr. 3.1 Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia
Aggregate indicator of poverty or social exclusion



Podľa EU SILC 2017 bolo na Slovensku v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia celkovo 16,3 % obyvateľov. Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia predstavuje súčet všetkých vzájomných prienikov troch vyššie spomínaných čiastkových indikátorov (miery rizika chudoby, miery závažnej materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity).

Miera rizika chudoby na obrázku č. 3.1 vzniká súčtom podielu osôb, ktoré sú ohrozené len rizikom chudoby (7,6 %) plus podielu osôb, ktoré sú ohrozené rizikom chudoby a zároveň sú závažne materiálne deprivované (1,5 %) plus podielu osôb, ktoré sú ohrozené rizikom chudoby a zároveň žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou (1,0 %) a plus podielu osôb, ktoré spadajú do spoločného prieniku všetkých troch čiastkových indikátorov (2,3 %).

Ďalšie dva čiastkové indikátory sú vytvorené obdobným spôsobom, t.j. súčtom podielu osôb jednotlivých vzájomných prienikov čiastkových indikátorov.

Z pohľadu príjmovej chudoby patrí Slovensko od začiatku zisťovania EU SILC ku krajinám s najnižšou mierou rizika chudoby v rámci EÚ. Podľa EU SILC 2017 bolo na Slovensku rizikom chudoby alebo sociálneho vylúčenia ohrozených 12,4 % obyvateľov.

Aj miera závažnej materiálnej deprivácie patrila na Slovensku skôr k nižším spomedzi všetkých krajín EÚ a z dlhodobého hľadiska má stále klesajúci trend. V sledovanom období bolo deprivovaných 7,0 % osôb, čo bol pokles oproti minulému roku o 1,2 p.b. .

Miera nízkej pracovnej intenzity sa podľa údajov EU SILC 2017 nachádzala na úrovni 4,2 %.

Vychádzajúc z percentuálneho zastúpenia ohrozených osôb podľa prienikov jednotlivých čiastkových indikátorov je zrejmé, že najväčší podiel osôb je takých, ktoré boli ohrozené len rizikom chudoby alebo pociťovali len materiálnu depriváciu (7,6 % a 3,1 %). Podiel osôb, ktoré len žili v domácnostiach s nízkou pracovnou intenzitou predstavoval 0,7 %. U príjmovej chudoby sa oproti materiálnej deprivácii ukazuje väčšie prepojenie s nízkou pracovnou intenzitou (1,0 %, t. j. vzájomný prienik miery rizika chudoby a miery nízkej pracovnej intenzity v porovnaní s 0,2 %, čo predstavuje prienik miery závažnej materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity). Vzájomným prienikom všetkých troch čiastkových indikátorov dostávame najohrozenejšiu skupinu osôb u ktorej dochádza ku kumulácii všetkých rizík. Podľa údajov EU SILC 2017

According to EU SILC 2017 there were 16.3 % of the total population at-risk-of-poverty or social exclusion in Slovakia. Aggregate indicator of poverty or social exclusion refers to sum of all joint intersections of three partial indicators mentioned above (the at-risk-of-poverty rate, severe material deprivation rate and low work intensity rate).

In picture 3.1 the at-risk-of-poverty rate is created by sum of percentage of persons, who are only at-risk-of-poverty (7.6 %) plus percentage of persons, who are both at-risk-of-poverty and severely materially deprived (1.5 %) plus percentage of persons, who are both at-risk-of-poverty and live in household with low work intensity (1.0 %) and plus percentage of persons, who fall into joint intersection of all three partial indicators (2.3 %).

Other two partial indicators are created in the same way, i.e. by sum of percentage of persons of individual joint intersections of partial indicators.

In term of income poverty, since beginning of the survey Slovakia has belong to countries with the lowest at-risk-of-poverty rate within EU. According to EU SILC 2017 there were 12.4 % of Slovak population at-risk-of-poverty or social exclusion.

Also severe material deprivation rate was in Slovakia rather lower among all EU countries and from the long wiew it has an ever-decreasing trend. In observed period there were deprived 7.0 % persons, which was a decrease compared to the previous year by 1.2 pp..

Low work intensity rate was 4.2 % according to EU SILC 2017 data.

Arising from percentage of vulnerable persons according to intersections of individual partial indicators is evident, that the highest percentage of persons are persons who are only at-risk-of-poverty or only felt material deprivation (7.6 % and 3.1 %). Share of persons, who only lived in households with low work intensity refers to 0.7 %. In the case of income poverty, higher correlation with low work intensity is shown than in the case of material deprivation (1.0 %, i.e. joint intersection between at-risk-of-poverty and low work intensity rate compared to 0.2 % what means intersection between severe material deprivation rate and low work intensity rate). Through the joint intersection of all three partial indicators, we receive the most vulnerable group of persons, in which occurs the accumulation of all risks. According to EU SILC 2017 it refers to 2.3 % of

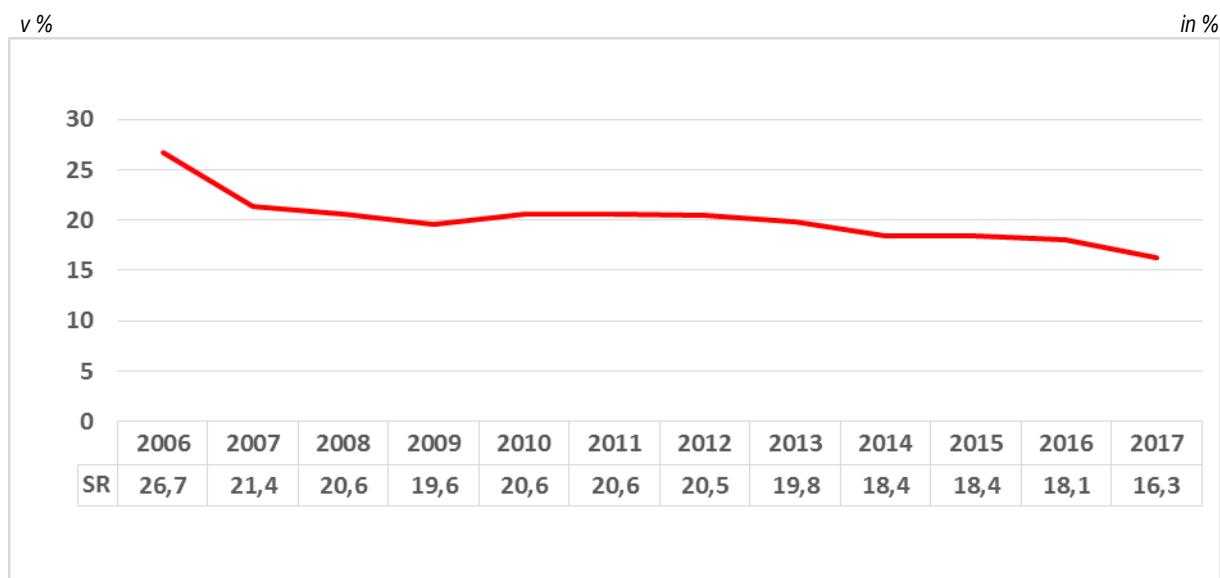
je to 2,3 % obyvateľstva Slovenska, ktorí by mali byť najviac v pozornosti z hľadiska boja s chudobou alebo sociálnym vylúčením na Slovensku.

Na Slovensku z hľadiska vývoja v čase podiel obyvateľov ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením od roku 2005 do roku 2009 klesal (z 32,0 % na 19,6 %). Vplyvom hospodárskej krízy došlo k miernemu zvýšeniu (na 20,6 % v roku 2010 a 2011), ale od roku 2012 sa podiel ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením opäť postupne znižoval až na hodnotu 16,3 % obyvateľov v roku 2017.

population, to whom should be paid the most of attention in terms of fighting against poverty or social exclusion in Slovakia.

In Slovakia, the share of population at-risk-of poverty or social exclusion has declined from 2005 to 2009 (from 32.0% to 19.6%). Due to impact of the economic crisis it has risen slightly (to 20.6% in 2010 and 2011), but since 2012, the share of people at risk of poverty or social exclusion has gradually declined to 16.3 % of the population in 2017.

Graf 3.1 Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v SR v rokoch 2005 – 2017
People at risk of poverty or social exclusion in Slovakia 2005 - 2017



Zdroj: UDB EU SILC 2005-2017

Tab. 3.1 Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v členení podľa krajov
People at-risk-of-poverty or social exclusion by regions

v %		in %
Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením	EU SILC 2017	People at risk of poverty or social exclusion
SR	16,3	SR
Bratislavský kraj	8,6	<i>Region of Bratislava</i>
Trnavský kraj	13,1	<i>Region of Trnava</i>
Trenčiansky kraj	13,2	<i>Region of Trenčín</i>
Nitriansky kraj	14,3	<i>Region of Nitra</i>
Žilinský kraj	17,9	<i>Region of Žilina</i>
Banskobystrický kraj	18,0	<i>Region of Banská Bystrica</i>
Prešovský kraj	22,3	<i>Region of Prešov</i>
Košický kraj	19,8	<i>Region of Košice</i>

V členení podľa krajov sa v miere rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia prejavili výraznejšie regionálne disparity.

In at-risk-of-poverty or social exclusion by regions regional disparities have seen occurred more significantly.

Najvyšší podiel osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením zaznamenal Prešovský kraj (22,3 %). Nad celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Košický, Banskobystrický a Žilinský kraj (19,8 % až 17,9 %). Naopak menej ohrození chudobou boli osoby v Nitrianskom kraji (14,3 %). Najmenej sa chudoba prejavila v Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom kraji.

The highest percentage of people at-risk-of-poverty or social exclusion was recorded in region of Prešov (22.3 %). Also regions of Košice, Banská Bystrica and Žilina were above average value expressed for the whole Slovakia (19.8 % to 17.9 %). On the contrary, people of Nitra region were less at-risk-of-poverty (14.3 %). The least poverty occurred in the regions of Bratislava, Trnava and Trenčín.

ZÁVER

Predložená publikácia má za cieľ poskytnúť prehľad o vybraných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, pre ktoré je zdrojom dát výberové štatistické zisťovanie EU SILC 2017.

Indikátory, ktoré sa nachádzajú v tejto publikácii, vychádzajú pri meraní chudoby a sociálneho vylúčenia z ekvivalentného disponibilného príjmu domácností zadefinovaného v zisťovaní EU SILC. Pre komplexnejšie pochopenie dopadov chudoby a sociálneho vylúčenia sú príjmové indikátory doplnené o analýzu príjmových nerovností a materiálnej deprivácie.

Najrozsiahlejšia časť publikácie (kapitola 2.2) je zameraná na analýzu miery rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov, vekových skupín a pohlavia, typu domácnosti, najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity a vlastníckeho vzťahu k obydlíu. Z analyzovaných údajov sa potvrdilo, že na Slovensku sa v miere rizika chudoby prejavujú regionálne disparity. Najnižšia miera rizika chudoby bola v Bratislavskom kraji a najvyššia v Prešovskom a Košickom kraji. Z hľadiska veku a typu domácnosti boli rizikom chudoby najviac ohrozené deti vo veku 0-17 rokov, neúplne domácnosti a domácnosti s vyšším počtom detí (3 a viac). Dôležitú úlohu v boji proti chudobe zohráva aktívna účasť na trhu práce a sociálna ochrana formou poskytovania starobných dávok. Kapitola 2.8 sa venuje analýze dopadov sociálnych transferov na chudobu a sociálne vylúčenie (miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi). U špecifických skupín obyvateľstva (65 roční a starší) zohrávajú sociálne transfery kľúčovú úlohu v boji proti chudobe.

Prijatím stratégie Európa 2020 sa do popredia dostal indikátor multidimenzionálneho charakteru, tzv. agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Úlohou ŠÚ SR je prostredníctvom zisťovania EU SILC zabezpečiť jeho výpočet a umožniť tak monitorovanie jeho vývoja vo vzťahu k napĺňaniu stanoveného cieľa Stratégie na národnej a európskej úrovni. V publikácii sa stratégii Európa 2020 a agregovanému indikátoru chudoby alebo sociálneho vylúčenia bližšie venuje kapitola 3.

CONCLUSION

Offered publication have the goal to provide summary of selected indicators of poverty and social exclusion, for which as data source is sample statistical survey EU SILC 2017.

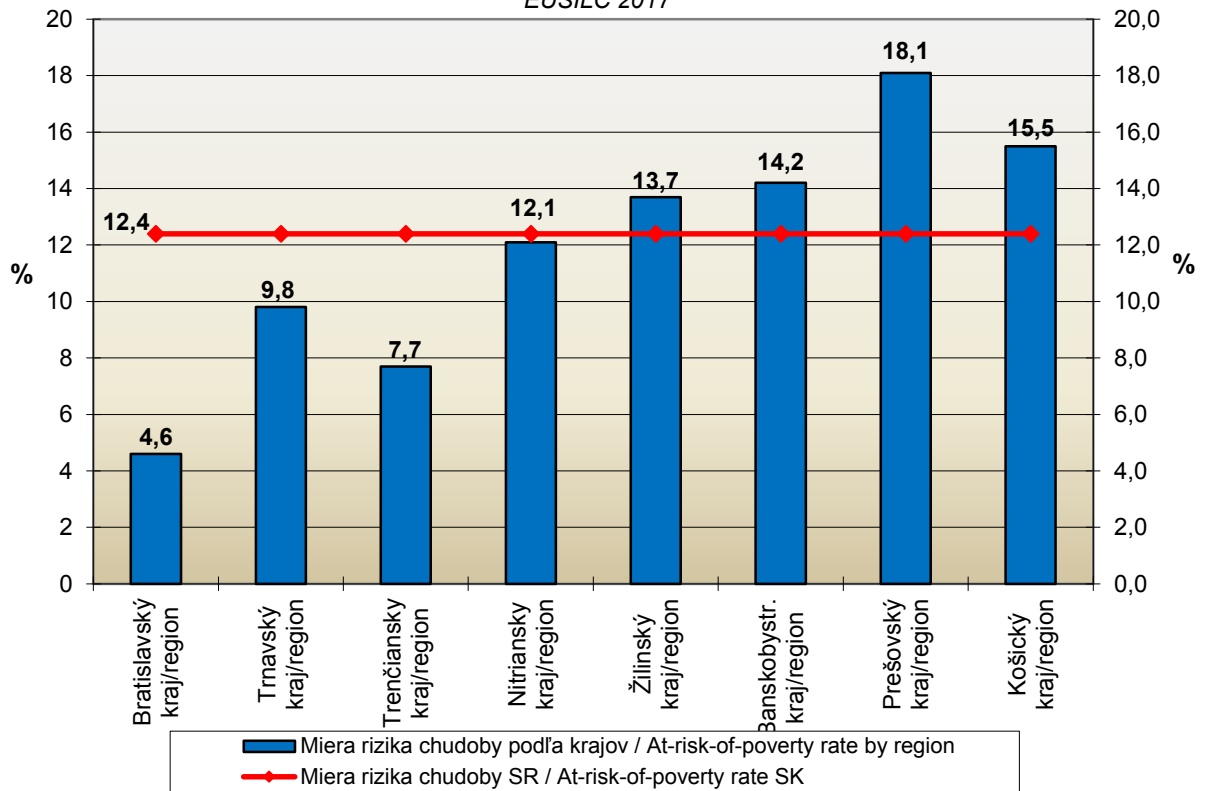
Indicators, which are listed in this publication, are based on equivalised disposable household incomes defined in EU SILC survey. For purpose of more complex comprehension of impacts of poverty and social exclusion, income indicators are supplemented by analysis of income inequalities and material deprivation.

The most extensive part of publication (chapter 2.2) is aimed at analysing at-risk-of-poverty rate after social transfers broken down by regions, age groups and gender, household type, the most frequent activity status and accommodation tenure status. From analysed data was confirmed that in Slovakia regional disparities show at-risk-of-poverty rate. The lowest at-risk-of-poverty rate was in region of Bratislava and the highest one in regions of Prešov and Košice. In term of age and household type, the most vulnerable group in view of at-risk-of-poverty represented children aged 0-17 years old, incomplete households and households with higher number of children (3 and more). Active participation in labour market and social protection in form of old-age benefits plays important role in fight against poverty. Chapter 2.8 is aimed at analysis of impacts of social transfers on poverty and social exclusion (at-risk-of-poverty rate before social transfers). In specific groups of persons (aged 65 years old and over) social transfers play key role in fight against poverty.

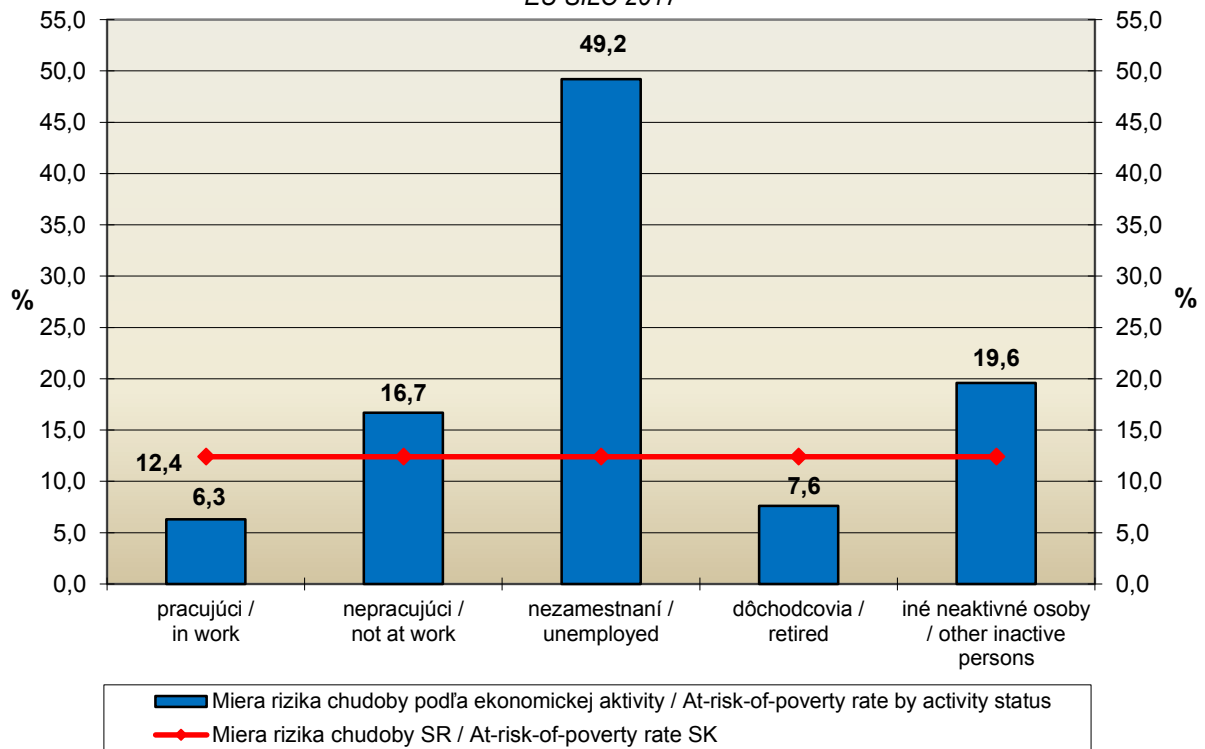
Approving the Europe 2020 Strategy, indicator of multidimensional character, i.e. aggregate indicator of poverty or social exclusion, has gained ground. The goal of SO SR is to ensure its calculation through EU SILC and so unables monitoring of its development in realtion to meeting defined target of the Strategy at national and European level. In publication chapter 3 is aimed at the Europe 2020 Strategy and aggregate indicator of poverty or social exclusion in more details.

GRAFY

Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov
EU SILC 2017
At-risk-of-poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions
EUSILC 2017

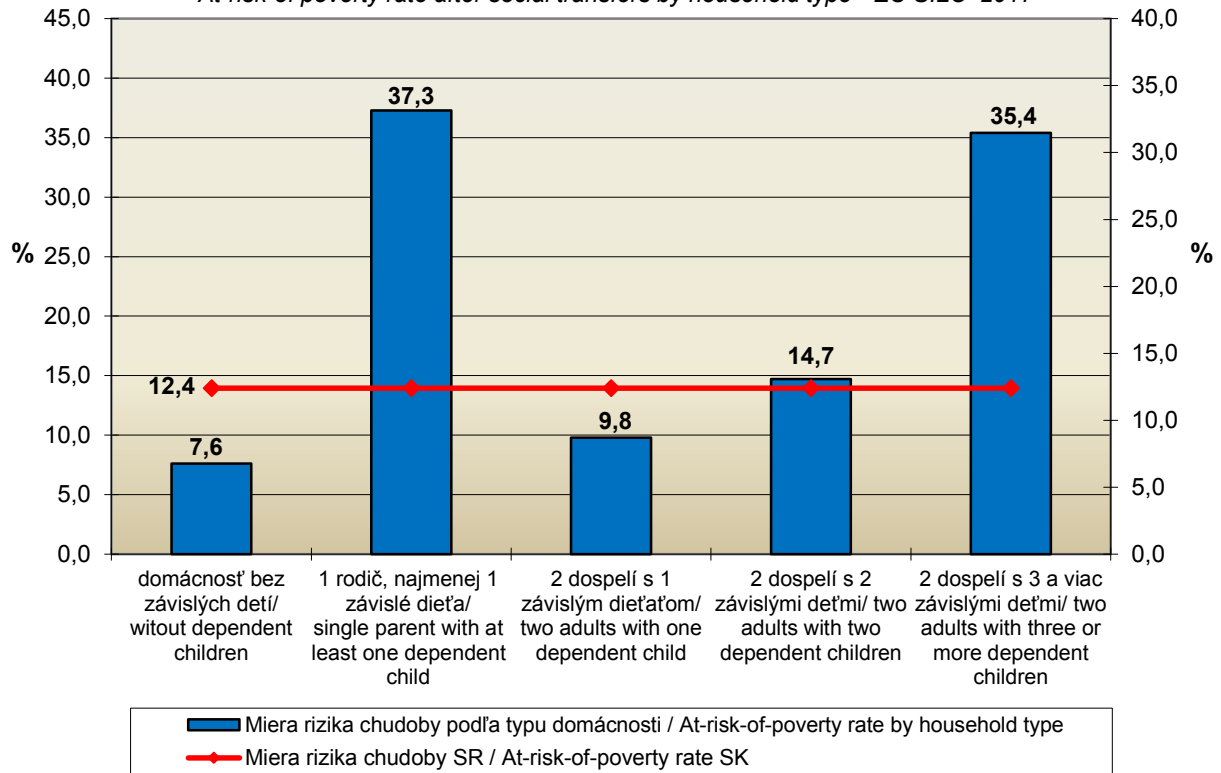


Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity - EU SILC 2017
At-risk-of-poverty rate after social transfers by most frequent activity status
EU SILC 2017



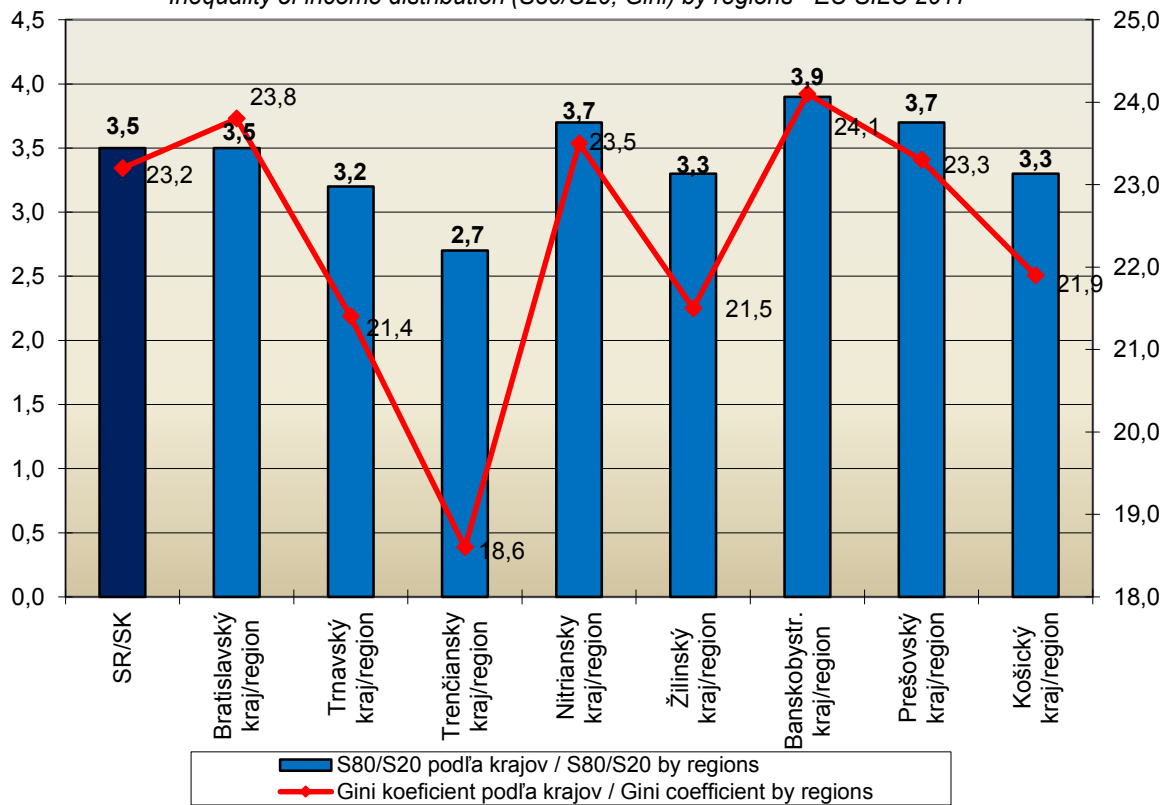
Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa typu domácnosti
EU SILC 2017

At-risk-of poverty rate after social transfers by household type - EU SILC 2017



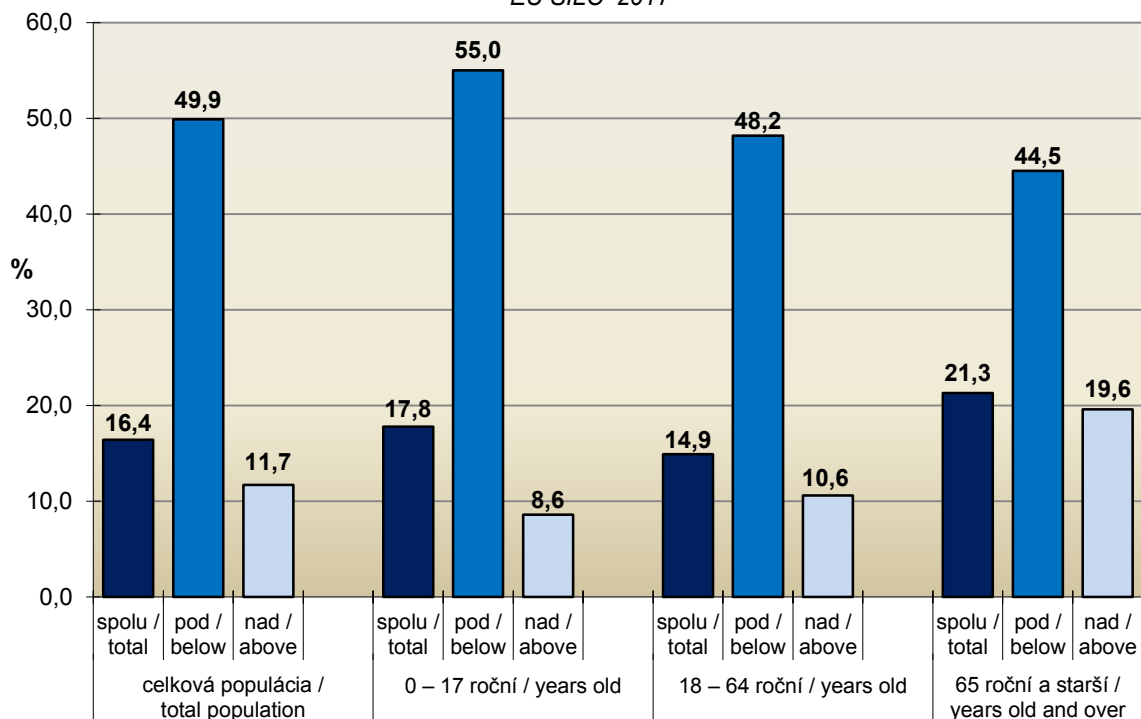
Nerovnomernosť príjmového rozdelenia (S80/S20, Gini) v členení podľa krajov
EU SILC 2017

Inequality of income distribution (S80/S20, Gini) by regions - EU SILC 2017



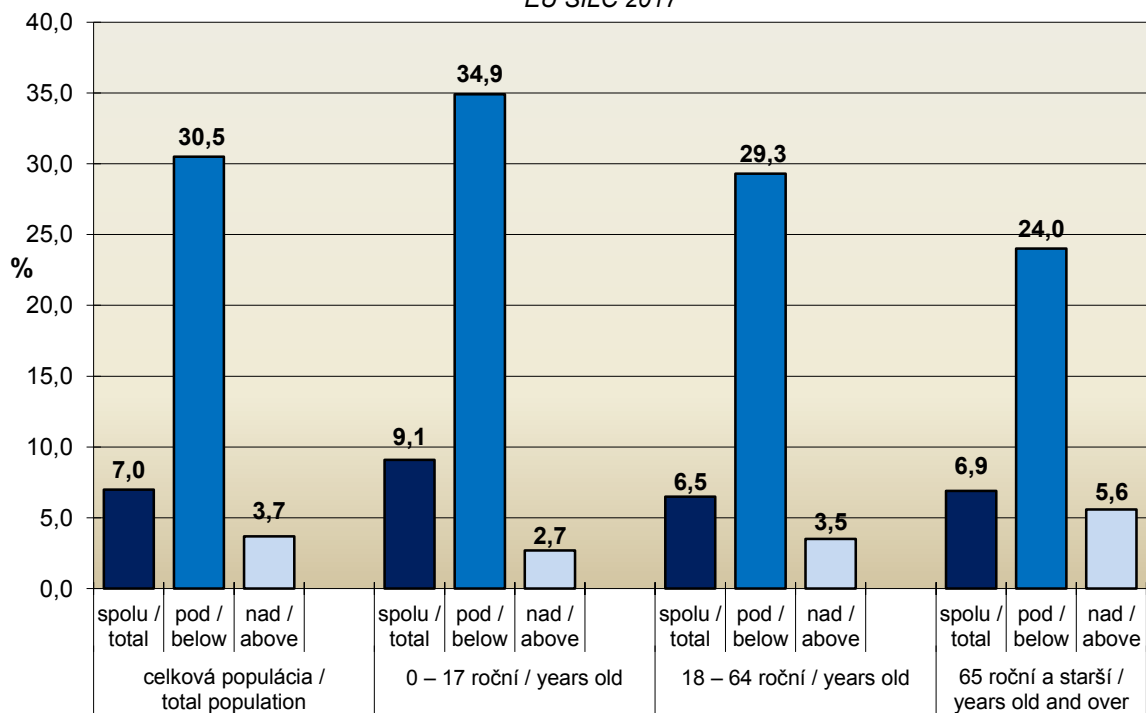
Miera materiálnej deprivácie podľa vekových skupín a statusu príjmovej chudoby
EU SILC 2017

Material deprivation rate by age groups and by at-risk-of-poverty status
EU SILC 2017

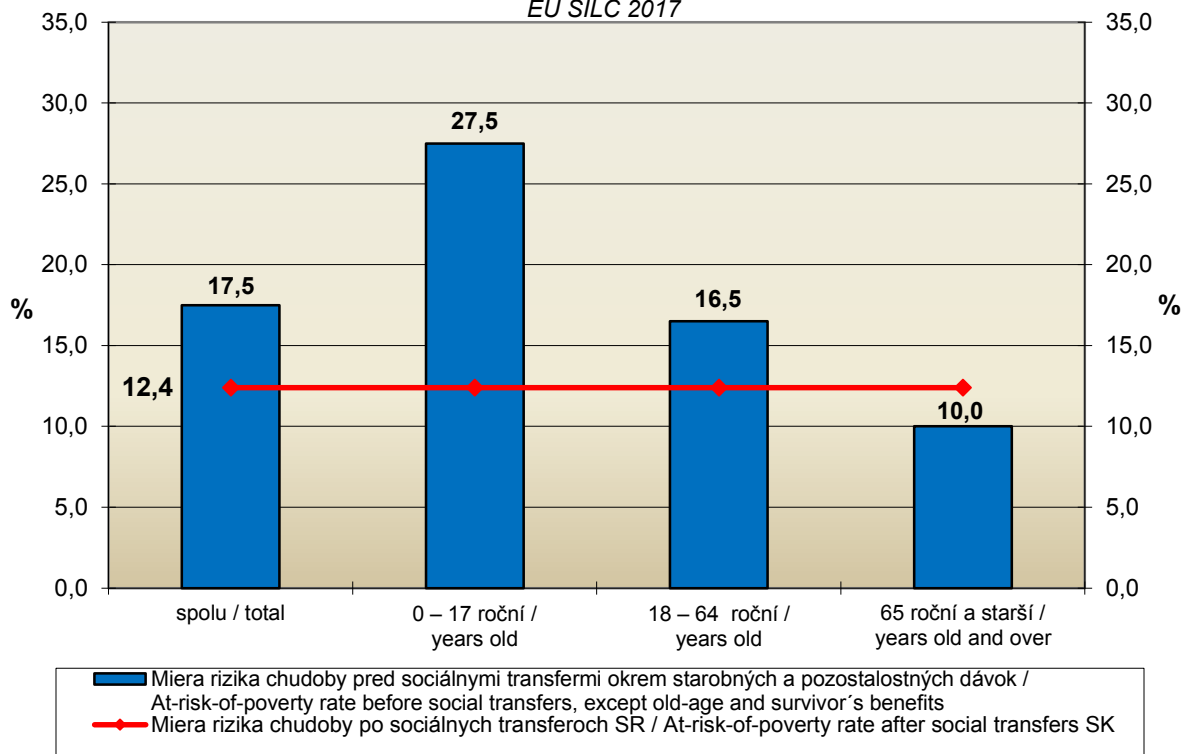


Miera závažnej materiálnej deprivácie podľa vekových skupín a statusu príjmovej chudoby - EU SILC 2017

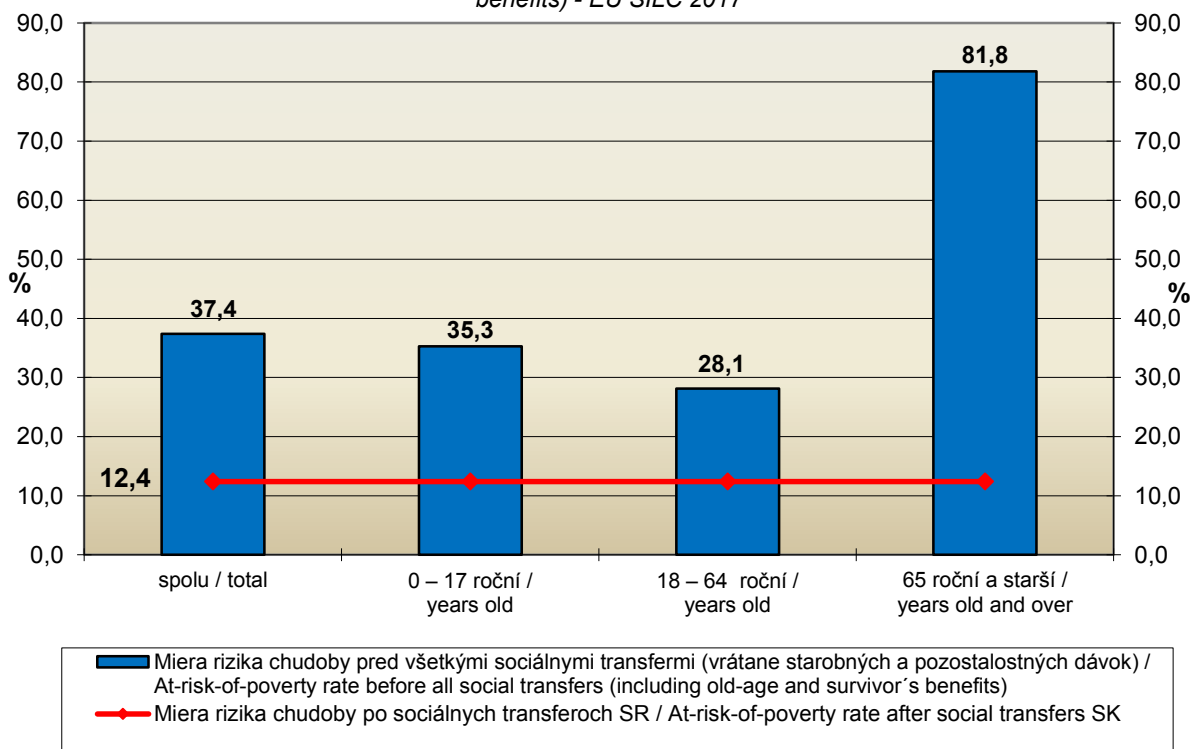
Severe material deprivation rate by age groups and by at-risk-of-poverty status
EU SILC 2017



Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi okrem starobných a pozostalostných dávok - EU SILC 2017
At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivor's benefits - EU SILC 2017



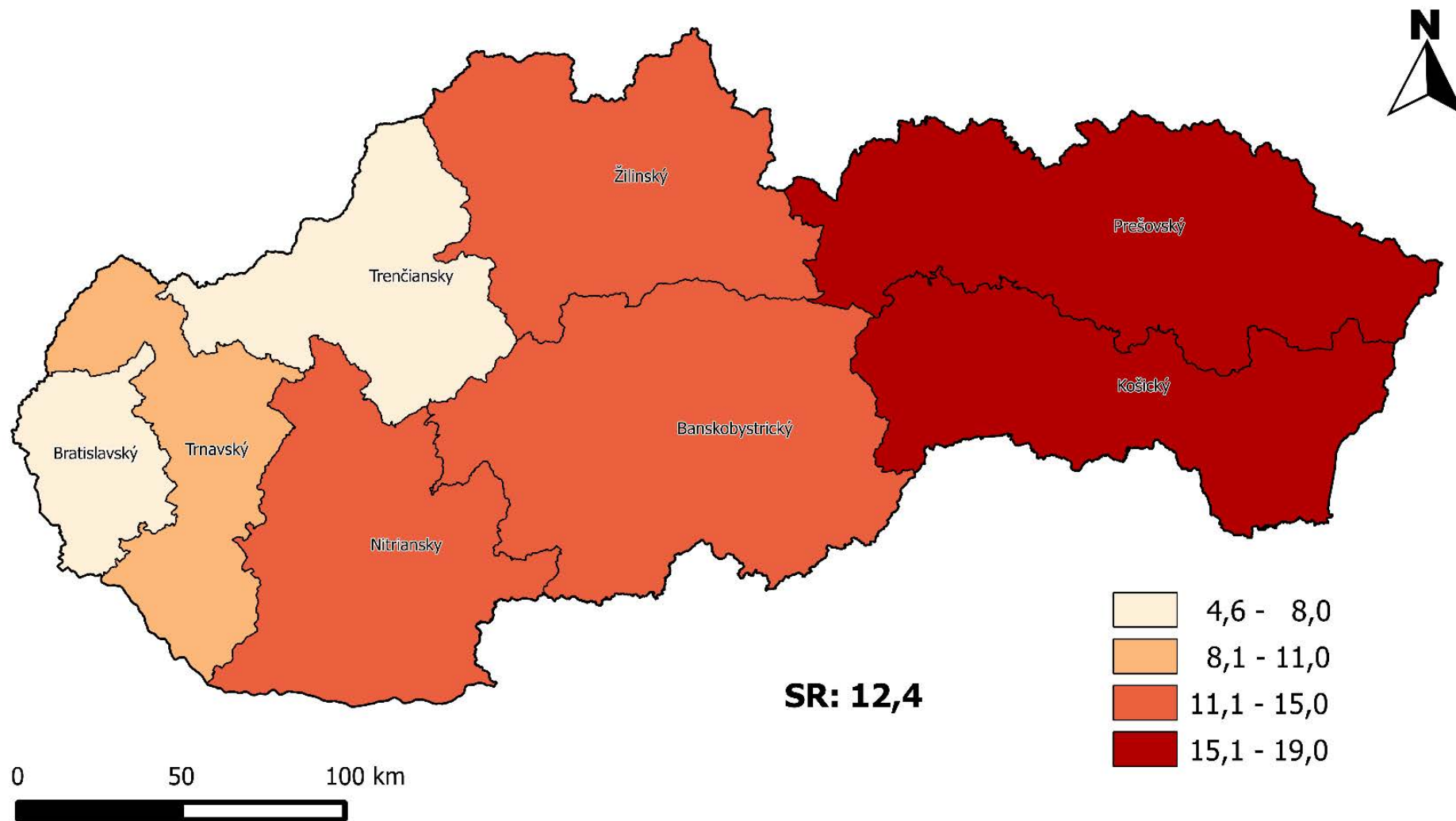
Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok) - EU SILC 2017
At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivor's benefits) - EU SILC 2017



TEMATICKÉ MAPY

Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov, EU SILC 2017

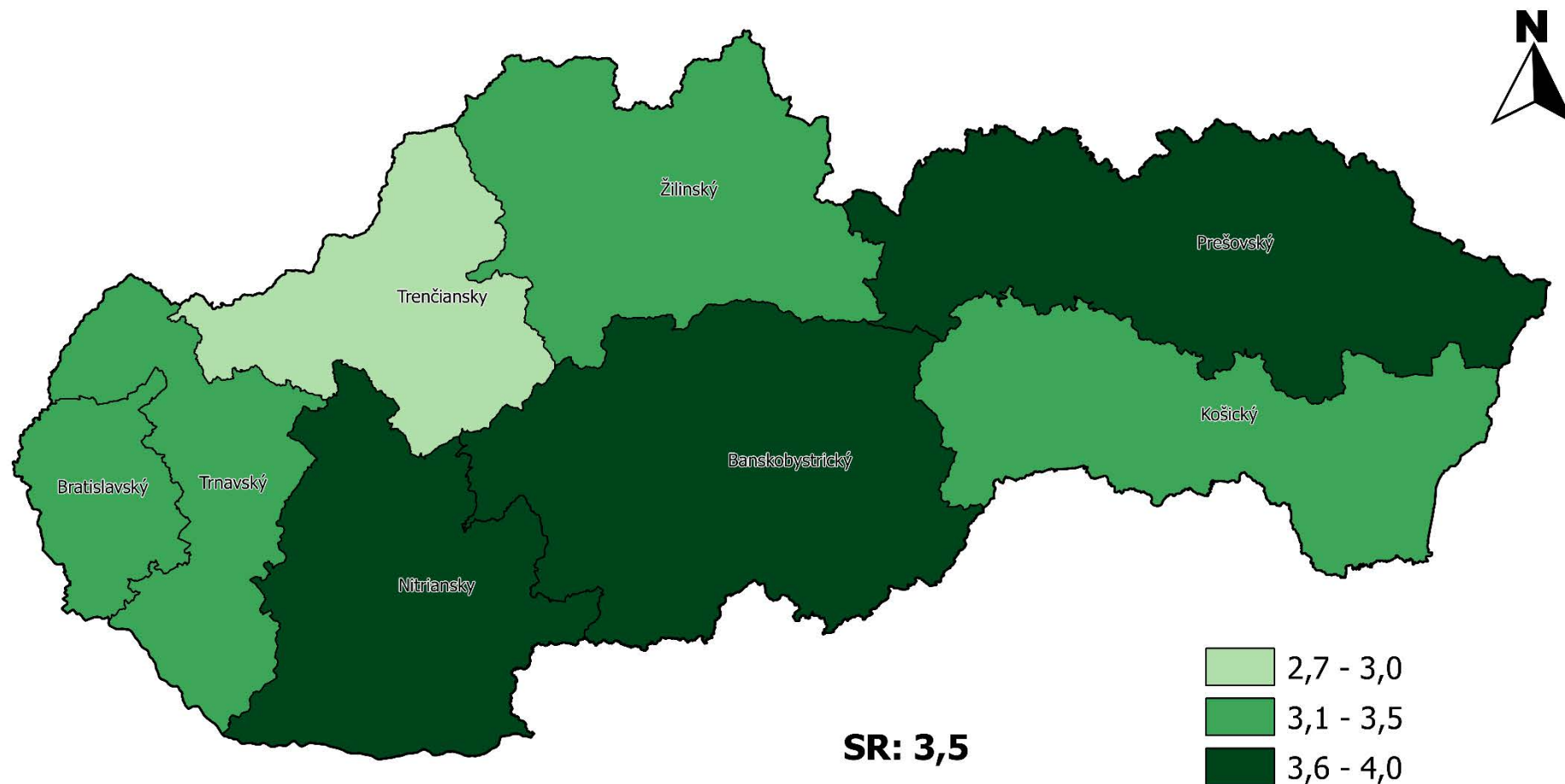
At-risk-of poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions, EU SILC 2017



Spracoval: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2018
© ÚGKK SR, 2016

Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20 v členení podľa krajov, EU SILC 2017

Inequality of income distribution: S80/S20 by regions, EU SILC 2017

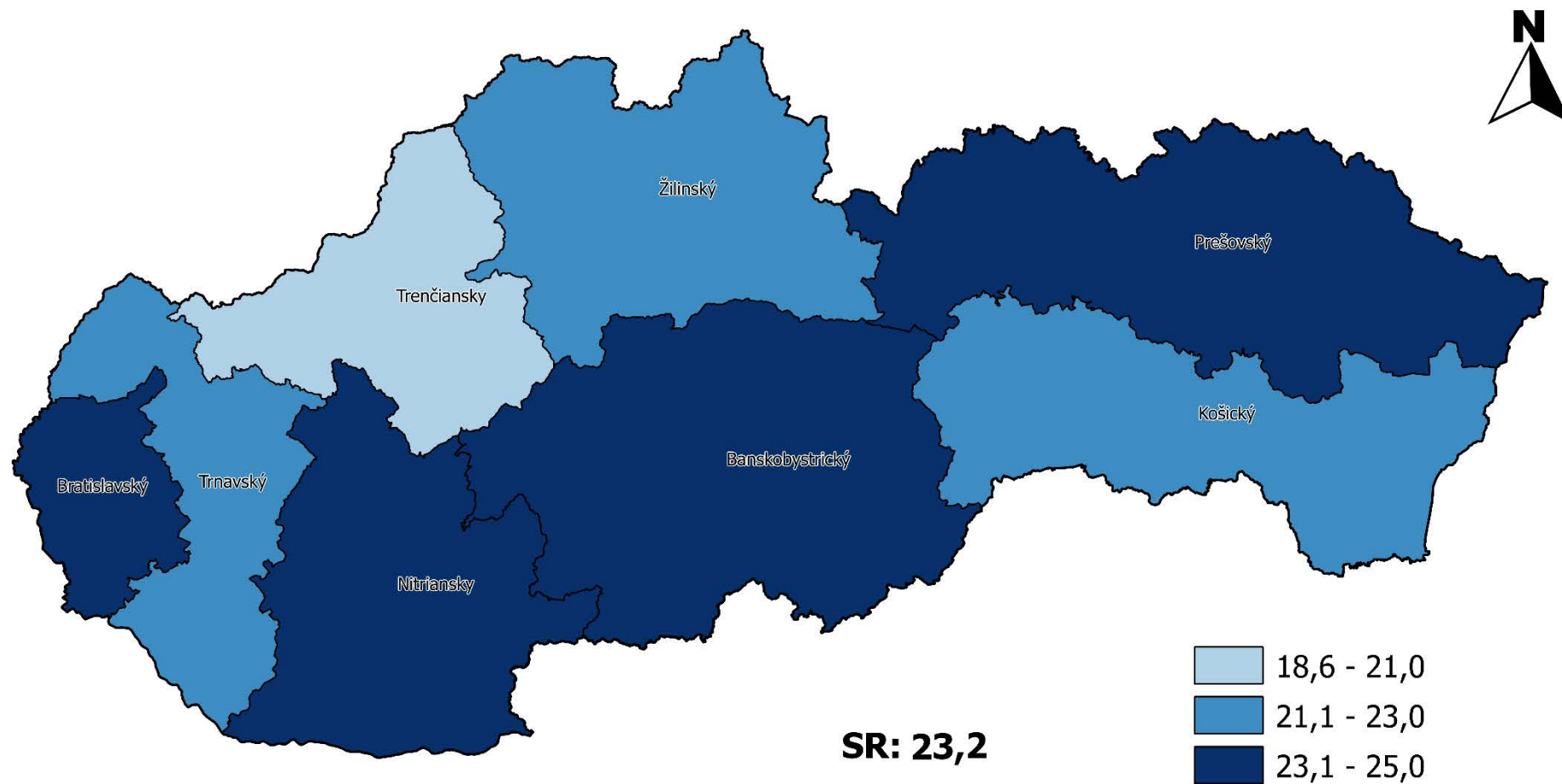


0 50 100 km

Spracoval: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2018
© ÚGKK SR, 2016

Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient v členení podľa krajov, EU SILC 2017

Inequality of income distribution: Gini coefficient by regions, EU SILC 2017

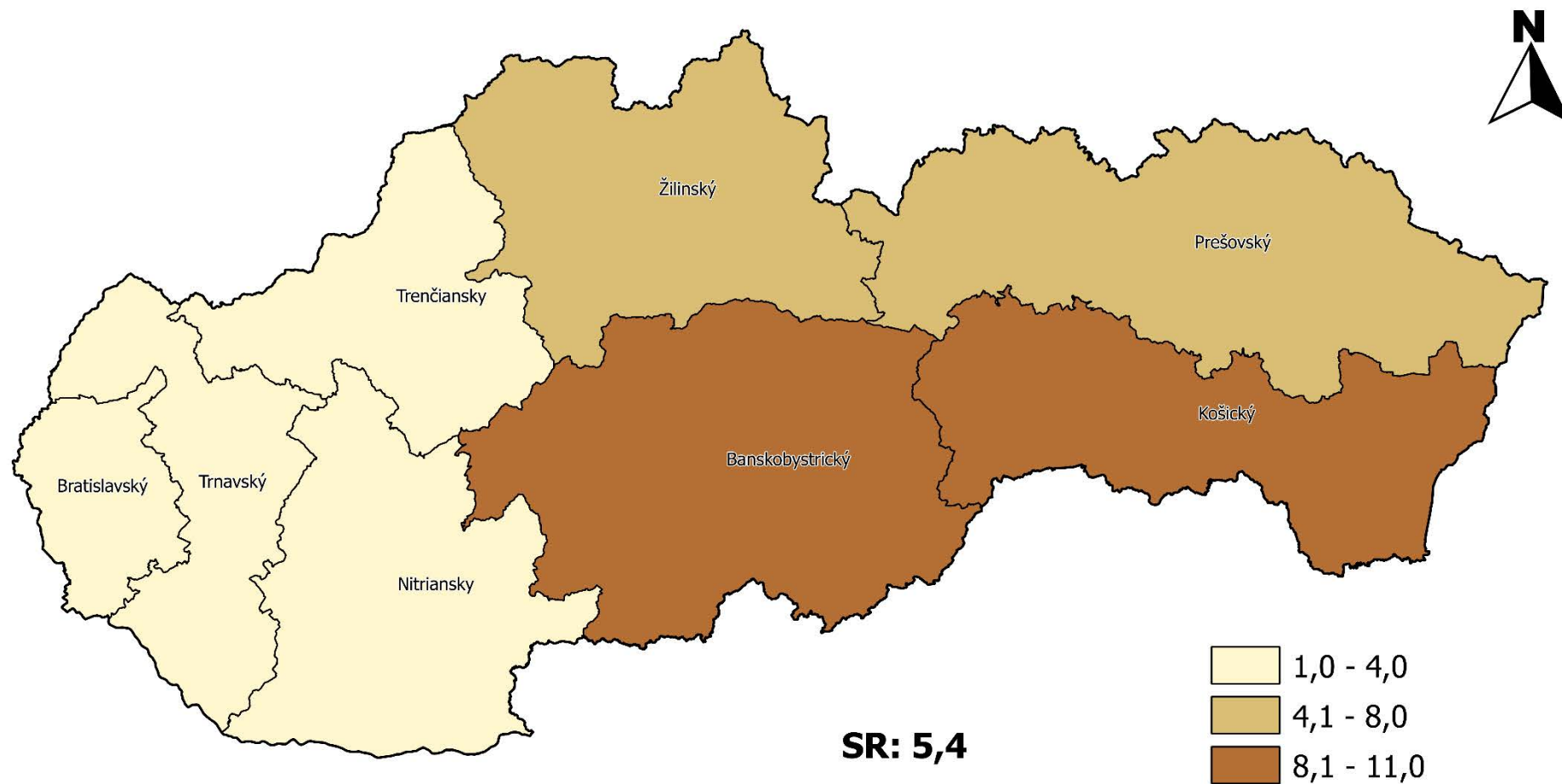


0 50 100 km

Spracoval: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2018
© ÚGKK SR, 2016

Miera nízkej pracovnej intenzity v členení podľa krajov, EU SILC 2017

Low work intensity rate by regions, EU SILC 2017

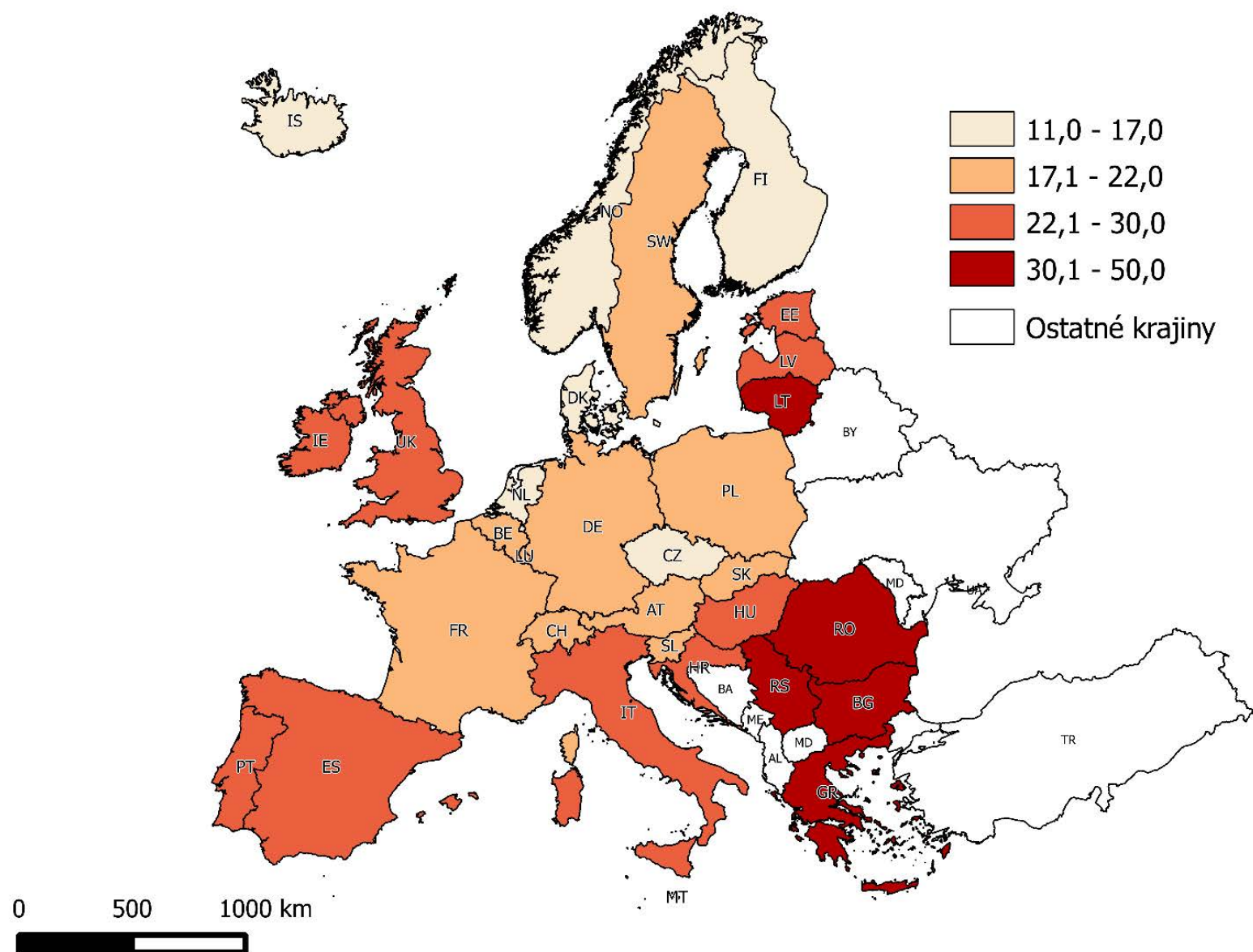


0 50 100 km

Spracoval: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2018
© ÚGKK SR, 2016

Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia, EU SILC 2016

Aggregate indicator of poverty or social exclusion, EU SILC 2016



EU SILC 2017

Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia

Analytická publikácia poskytuje prehľad o základných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, ktorých zdrojom dát je výberové zisťovanie EU SILC 2017.

ISBN 978-80-8121-624-4 (online)